

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

RREGULLORE (QRK) NR.08/2020
PËR KUFIJTË E DOZAVE DHE MBROJTJEN NGA RREZATIMI¹

REGULATION (GRK) NO.08/2020
ON DOSE LIMITS AND RADIATION PROTECTION²

UREDJA (VRK) BR. 08/2020
O GRANICAMA IZLAGANJA I ZAŠTITI OD ZRAČENJA³

---

¹ Rregullore (QRK) nr.08/2020 për kufijtë e dozave dhe mbrojtjen nga rrezatimi, e miratuar në mbledhjen e 5-të të Qeverisë së Kosovës, me Vendimin Nr. 04/05, datë 15.06.2020.

² Regulation (GRK) no.08/2020 on dose limits and radiation protection, was approved on the 5-rd meeting of the Government of Kosovo, with the Decision No. 04/05, dated 15/06/2020

³ Uredja (VRK) br. 08/2020 o granicama izlaganja i zaštiti od zračenja, usvojen je na 5-oj sednicu Vlade Kosova, sa Odlukom Br. 04/05, datum 15.06.2020.

<p>Qeveria e Republikës së Kosovës,</p> <p>Në mbështetje të nenit 93 (4) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenit 20, paragrafi 1 i Ligjit Nr. 06/L-029 për Mbrojtje nga Rrezatimi dhe Siguri Bërthamore (GZ: Nr. 5, datë 27.04.2018), nenit 19 (6.2) të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 09/2011 (GZ, Nr. 15, datë 12.09.2011),</p> <p>nxjerr:</p> <p>RREGULLORE (QRK) NR.08/2020 PËR KUFIJTË E DOZAVE DHE MBROJTJEN NGA RREZATIMI</p> <p>KAPITULLI I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME</p> <p>Neni 1 Qëllimi</p> <p>1. Qëllimi i kësaj rregulloreje është përcaktimi i:</p> <p>1.1. Niveleve të referencës dhe kufizimet e dozave për ekspozimet profesionale, publike dhe mjekësore;</p>	<p>The Government of the Republic of Kosovo,</p> <p>Pursuant to Article 93 (4) of the Constitution of the Republic of Kosovo, article 20, paragraph 1 of the Law No. 06/L-029 (OG No.5, dated 27 April 2018) on Radiation protection and nuclear safety and Article 19 (6.2) of the Rules of Procedure of Work of the Government No. 09/2011 (OG, no. 15, 12.09.2011)</p> <p>adopts:</p> <p>REGULATION (GRK) NO.08/2020 ON DOSE LIMITS AND RADIATION PROTECTION</p> <p>CHAPTER I GENERAL PROVISIONS</p> <p>Article 1 Aim</p> <p>1. The purpose of this regulation is to establishes:</p> <p>1.1. The reference levels and dose constraints for occupational, public, and medical exposure;</p>	<p>Vlada Republike Kosova,</p> <p>U skladu sa članom 93 (4) Ustava Republike Kosova, člana 20. stav 1. Zakona br. 06/L-029 (SL broj 5, od 27. aprila 2018. godine) o Zaštiti od zračenja i nuklearnoj bezbednosti, kao i član 19 (6.2) Poslovnika o Radu Vlade br. 09/2011 (Sl, br. 15, 12.09.2011</p> <p>usvaja:</p> <p>UREDJA (VRK) BR. 08/ 2020 O GRANICAMA IZLAGANJA I ZAŠTITI OD ZRAČENJA</p> <p>POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE</p> <p>Član 1 Cilj</p> <p>1. Svrha ove uredbe je uspostavljanje:</p> <p>1.1. Referentnog nivoi i ograničenja doza za profesionalno izlaganje, izlaganje stanovništva i medicinsko izlaganje;</p>
---	--	--

<p>1.2. Kufijve të dozave për: punonjësit e eksposuar, praktikantët dhe studentët, punonjësit e jashtëm, punonjëset shtatzëna dhe me fëmijë në gji, punonjësit e eksposuar të angazhuar në situata emergjente dhe për anëtarët e publikut;</p> <p>1.3. Niveleve kufi të radonit në vendet e punës.</p> <p>2. Rregullat për dosimetrinë dhe mbikëqyrjen mjekësore të punonjësve të eksposuar, duke përfshirë dispozita për informim dhe trajnim.</p> <p>3. Kjo Rregullore është në përputhje me Direktivën për Standartet Bazë të Sigurisë (Directive 2013/59/EURATOM) e 5 dhjetorit 2013, e cila vendos standartet bazë të sigurisë për mbrojtjen nga rreziqet që vijnë nga eksposimi ndaj rrezatimit ionizues.</p> <p>Neni 2 Fushëveprimi</p> <p>1. Dispozitat e kësaj Rregullore zbatohen për çdo situatë të ekspozimit të planifikuar,</p>	<p>1.2. Dose limits for: exposed workers, apprentices and students, outside workers, pregnant and breastfeeding workers, exposed workers engaged in emergency situations and members of the public;</p> <p>1.3. Radon limits in workplaces.</p> <p>2. Rules on dosimetry and medical surveillance of exposed workers including provisions for information and training.</p> <p>3. This Regulation is in accordance with the Directive on Basic Safety Standards (Directive 2013/59/EURATOM) of 5 December 2013 laying down basic safety standards for protection against dangers arising from exposure to ionizing radiation.</p> <p>Article 2 Scope</p> <p>1. The provisions of this regulation shall apply to any planned, existing or</p>	<p>1.2. Ograničenja doze za: izložene radnike, pripravnike i studente, radnike izvan radnog mesta, trudnice i radnice koje doje, izložene radnike koji rade u vanrednim situacijama i pojedince iz stanovništva.</p> <p>1.3. Ograničenje radona na radnim mestima.</p> <p>2. Pravila o dozimetriji i medicinskom nadzoru izloženih radnika, uključujući odredbe o informisanju i osposobljavanje;</p> <p>3. Ova uredba je u saglasnosti sa Direktivom Saveta 2013/59/EURATOM od 5 decembra 2013 godine kojima se utvrđuju osnovni standardi zaštite zdravlja radnika i stanovništva od opasnosti koje potiču od izlaganja jonizujućem zračenju.</p> <p>Član 2 Delatnost</p> <p>1. Odredbe ove uredbe se primjenjuju na svaku situaciju planiranog, postojećeg ili</p>
---	--	---

<p>ekzistues ose emergjent, që përfshin një rrezik nga ekspozimi ndaj rrezatimit ionizues, i cili nuk mund të mos merret parasysh nga pikëpamja e mbrojtjes nga rrezatimi, në funksion të mbrojtjes afatgjatë të shëndetit të njeriut.</p> <p>2. Dispozitat e kësaj Rregulloreje do të zbatohen vetëm për punonjësit e përmendur në nënparagrafin 1.2 të nenit 1, të përfshirë në të gjitha praktikat dhe në veçanti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Operimi i avionëve në lidhje me ekspozimin e ekuipazheve; 2.2. Përpunimi i materialeve që përbajnjë radiobërthama me origjinë natyrore; 2.3. Ekspozimi i punonjësve ose i publikut ndaj radonit, ekspozimi i jashtëm prej materialeve të ndërtimit dhe rastet e ekspozimit të qëndrueshëm si rezultat i efekteve të mëvonshme, pas një emergjencë ose një aktiviteti njerëzor të kaluar. 	<p>emergency exposure situation which involves a risk from exposure to ionizing radiation which cannot be disregarded from a radiation protection point of view, in function of long-term members of the human health protection.</p> <p>2. The provisions of this Regulation shall apply only to workers referred to in subparagraph 1.2 of article 1 involved in all practices and in particular:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Operation of aircraft in relation to the exposure of crews; 2.2. The processing of materials with naturally-occurring radionuclides; 2.3. The exposure of workers or members of the public to indoor radon, the external exposure from building materials and cases of lasting exposure resulting from the after-effects of an emergency or a past human activity. 	<p>vanrednog izlaganja koja uključuje rizik od izlaganja jonizujućem zračenju koje se ne može zanemariti sa stanovišta zaštite od zračenja ili u pogledu životne sredine, imajući u vidu dugoročnu zaštitu zdravlja ljudi.</p> <p>2. Odredbe ove Uredbe primjenjuju se samo na radnike navedene u stavu 1.2. Člana 1 koji su uključeni u sve delatnosti i posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Upravljanje vazduhoplovima u pogledu izlaganja posade zračenju; 2.2. Obrada materijala s prirodnim radionuklidima; 2.3. Izlaganje radnika ili pojedinaca iz stanovništva radonu u zatvorenim prostorijama, spoljašnje izlaganje zračenju iz građevinskih materijala i slučajevi zaostalog izlaganja zračenju zbog naknadnih efekata vanredne situacije ili prethodne ljudske aktivnosti.
---	---	--

<p>Neni 3 Përkufizime</p> <p>Termat e përdorura në këtë Rregullore kanë kuptim të njëjtë me përkufizimet e dhëna në Ligjin Nr. 06/L-2018 për Mbrojtje nga Rezatimi dhe Siguri Bërtimore.</p> <p>KAPITULLI II SISTEMI I MBROJTJES NGA RREZATIMI</p> <p>Neni 4 Kufizimet e dozave për ekspozimet profesionale, publike dhe mjekësore</p> <p>1. Kufizimet e dozave vendosen me qëllim të optimizimit të ardhshëm të mbrojtjes:</p> <p>1.1. Për ekspozimin profesional, kufizimi i dozave do të vendoset si një mjet operacional për optimizimin nga ndërmarrja. Në rastin e punonjësve të jashtëm kufizimi i dozave do të përcaktohet në bashkëpunim ndërmjet punëdhënësit dhe ndërmarrjes.</p>	<p>Article 3 Definitions</p> <p>The terms used in this regulation shall have the same meaning as defined in Law Nr. 06/L-029 on Radiation Protection and Nuclear Safety.</p> <p>CHAPTER II SYSTEM OF RADIATION PROTECTION</p> <p>Article 4 Dose constraints for occupational, public and medical exposure</p> <p>1. Dose constraint shall be established for the purpose of prospective optimization of protection:</p> <p>1.1. For occupational exposure, the dose constraint shall be established as an operational tool for the optimization by the undertaking. In the case of outside workers, the dose constraint shall be established in cooperation between the employer and the undertaking;</p>	<p>Član 3 Definicije</p> <p>Termini koji su upotrebljeni u ovoj urdebi imaju isto značenje sa definicijama podnetim u Zakonu Br. 06/L-029 o Zaštiti od Zračenja i Nuklearnoj Bezbednosti.</p> <p>POGLAVLJE II SISTEM ZAŠTITE OD ZRAČENJA</p> <p>Član 4 Ograničenja doza za profesionalno izlaganje, izlaganje stanovništva i medicinsko izlaganje</p> <p>1. Ograničenja doza utvrđuju se za potrebe buduće optimizacije zaštite:</p> <p>1.1. Za profesionalno izlaganje ograničenje doze utvrđuje se kao operativni mehanizam za optimizaciju koju vrši preuzeće. U slučaju spoljnih radnika ograničenje doze utvrđuje se u saradnji sa poslodavcem i preuzećem.</p>
--	---	--

<p>1.2. Për ekspozimin publik, kufizimi i dozave do të përcaktohet për dozën individuale që marrin anëtarët e publikut nga situata e ekspozimi të planifikuara nga një burim i caktuar i rrezatimit jonizues. Agjencia siguron se kufizimet janë në përputhje me kufirin e dozës për shumën e dozave për të njëtin individ nga të gjitha praktikat e autorizuara.</p> <p>1.3. Për ekspozimin mjekësor, kufizimet e dozave do të aplikohen vetëm në lidhje me mbrojtjen e kujdestarëve, ndihmësve dhe vullnetarëve që marrin pjesë në hulumtimet mjekësore ose biomjekësore.</p> <p>2. Kufizimet e dozave do të vendosen për dozat efektive individuale ose për dozat ekuivalente gjatë një periudhe kohore të përshtatshme dhe të caktuar.</p> <p>3. Agjencia mund të përjashtojë praktikat e justifikuara që përfshijnë ekspozim imazherik jo-mjekësor që përdorin pajisje</p>	<p>1.2. For public exposure, the dose constraint shall be set for the individual dose that members of the public receive from the planned exposure situation coming from a specific ionizing radiation sources. Agency shall ensure that the constraints are consistent with the dose limit for the sum of doses to the same individual from all authorised practices.</p> <p>1.3. For medical exposure, dose constraints shall apply only with regard to the protection of carers and comforters and volunteers participating in medical or biomedical research</p> <p>2. Dose constraints shall be established in terms of individual effective doses or equivalent doses over a defined appropriate time period.</p> <p>3. Agency may exempt justified practices involving non-medical imaging exposure using medical radiological equipment from</p>	<p>1.2. Ograničenja doze za izlaganje stanovništva određuju se za pojedinačnu dozu koju pojedinci iz stanovništva dobijaju u slučaju planiranog delovanja određenog izvora zračenja. Agencija obezbeđuje da ograničenja odgovaraju granicama izlaganja koje ulaze u zbir doza koje se daju istom pojedincu iz svih odobrenih delatnosti.</p> <p>1.3. Ograničenja doza za medicinsko izlaganje primenjuju se samo u pogledu zaštite negovatelja i lica koja pomažu i volontera koji učestvuju u medicinskom ili biomedicinskom istraživanju.</p> <p>2. Ograničenja doza utvrđuju se u smislu pojedinačne efektivne ili ekvivalentne doze tokom utvrđenog odgovarajućeg perioda.</p> <p>3. Agencija može izuzeti opravdane delatnosti koje podrazumevaju nemedicinska izlaganja korišćenjem</p>
---	--	---

<p>mjekësore radiologjike, nga kërkesa për kufizimet e dozës sipas pikës 1.2 të këtij nenit dhe nga kufijtë e dozave të përcaktuara në nenin 10.</p>	<p>the requirement for dose constraints according to point 1.2 of this Article and from the dose limits set out in Article 10.</p>	<p>medicinske radiološke opreme od uslova ograničavanja doza u skladu s tačkom 1.2 iz ovog člana i od granica izlaganja iz člana 10.</p>
<p>Neni 5 Nivelet e referencës</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niveli i referencës është një qëllim dhe jo kufizim i rreptë i dozës. 2. Për situata të ekspozimit ekzistues që përfshijnë ekspozimin ndaj radonit për anëtarët e publikut, nivelet e referencës përqendrimin mesatar vjetor të aktivitetit në ajër nuk duhet të jenë më të larta se 300 Bq m^{-3}. 3. Kur doza tejkalon nivelin e referencës, duhet të hetohet shkaku për këtë ngjarje dhe duhet të merren masa për të zvogëluar dozën. 4. Agjencia do të shqyrtojë nivelet e referencës çdo 5 vjet dhe do t'i përditësojë ato në bazë të praktikës ndërkombëtare dhe të dhënave të ekspozimit nga Republika e Kosovës. 	<p>Article 5 Reference levels</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The reference level is a goal and not strict dose limit. 2. For existing exposure situations involving exposure to radon for members of the public, the reference levels for the annual average activity concentration in air shall not be higher than 300 Bq m^{-3}. 3. When the dose is exceeding the reference level the cause for that shall be investigated and measures should be taken in order to reduce the dose. 4. Agency shall review reference levels every 5 years and update them based on the international practice and exposure data from Republic of Kosovo. 	<p>Član 5 Referentni nivoi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Referentni nivo je cilj, a ne striktna granica doze. 2. Za situacije postojećeg izlaganja uključuju izloženost radonu za pojedince iz stanovništva, referentni nivo za godišnju prosečnu koncentraciju aktivnosti u vazduhu nije veći od 300 Bq m^{-3}. 3. Kada doza prekorači referentni nivo, mora se istražiti uzrok za to i treba preduzeti mera kako bi se smanjila doza. 4. Agencija će pregledati referentne nivoe svakih 5 godina i ažurirati ih na osnovu međunarodne prakse i podataka o izloženosti sa Republike Kosova.

<p>5. Nivelet e referencës për eskpozimin e publikut:</p> <p>5.1. Pa cënuar nivelet e referencës të vendosura për dozat ekuivalente, nivelet e referencës të shprehura në doza efektive përcaktohen në intervalin nga 1 deri në 20 mSv në vit për situatat e ekspozimit ekzistues dhe 20 deri 100 mSv (e menjëherëshme ose vjetore) për situatat e ekspozimit emergjent;</p> <p>5.2. Në situata të posaçme, mund të merret parasysh një nivel reference nën vlerat e përmendura në pikën 5.1 të këtij neni, në veçanti:</p> <p>5.2.1. Në një situatë të ekspozimit emergjent, mund të përcaktohet një nivel reference nën 20 mSv, nëse mund të sigurohet mbrojtja e përshtatshme, pa shkaktuar një dëmtim joproporcional nga kundërmusat përkatëse ose një kosto të lartë;</p>	<p>5. Reference levels for public exposure:</p> <p>5.1. Without prejudice to reference levels set for equivalent doses, reference levels expressed in effective doses are set in the range of 1 to 20 mSv per year for existing exposure situations and 20 to 100 mSv (acute or annual) for emergency exposure situations.</p> <p>5.2. In specific situations, a reference level below ranges referred to in point 5.1. of this article may be considered, in particular:</p> <p>5.2.1. A reference level below 20 mSv may be set in an emergency exposure situation where appropriate protection can be provided without causing a disproportionate detriment from the corresponding countermeasures or an excessive cost;</p>	<p>5. Referentni nivoi za izlaganje stanovništva:</p> <p>5.1. Ne dovodeći u pitanje primenu referentnih nivoa za ekuivalentne doze, referentne nivoe izražene u efektivnim dozama -treba utvrditi u opsegu od 1 do 20 mSv godišnje za situacije postojećeg izlaganja i od 20 do 100 mSv (akutno ili godišnje) za situacije vanrednog izlaganja.</p> <p>5.2. U posebnim situacijama može se razmotriti korišćenje referentnog nivoa ispod raspona iz tačke 5.1 ovog clana, a naročito:</p> <p>5.2.1. U situaciji vanrednog izlaganja može se odrediti referentni nivo ispod 20 mSv, ako se može pružiti odgovarajuća zaštita a da se pritom ne uzrokuje nesrazmerna šteta usled primene odgovarajućih - mera- - ili previsokim troškom;</p>
--	---	--

<p>5.2.2. Në një situatë të ekspozimit ekzistues, sipas nevojës, mund të përcaktohet një nivel referencë nën 1 mSv në vit për eksposizime të lidhura me një burim specifik ose rrugët e eksposimit.</p> <p>5.3. Për kalimin nga një situate e eksposimit emergjent në një situatë të ekspozimit ekzistues, vendosen nivele të duhura reference, në veçanti me përfundimin e kundërmasave afatgjata siç është zhvendosja e popullatës.</p> <p>5.4. Nivelet e përcaktuara të referencës marrin parasysh veçantitë e situatave mbizotëruese, si dhe kriteret shoqërore, të cilat mund të përfshijnë si vijon:</p> <p>5.4.1. Për eksposizime të barabarta ose nën 1 mSv në vit, informacion i përgjithshëm për nivelin e eksposimit, pa shqyrtime specifike të eksposizimeve</p>	<p>5.2.2. A reference level below 1 mSv per year may be set, where appropriate, in an existing exposure situation for specific source-related exposures or pathways of exposure.</p> <p>5.3. For the transition from an emergency exposure situation to an existing exposure situation, appropriate reference levels shall be set, in particular upon the termination of long-term countermeasures such as relocation.</p> <p>5.4. The reference levels set shall take account of the features of prevailing situations as well as societal criteria, which may include the following:</p> <p>5.4.1. For exposures below or equal to 1 mSv per year, general information on the level of exposure, without specific consideration of individual exposures;</p>	<p>5.2.2. U situaciji postojećeg izlaganja, prema potrebi, može se odrediti referentni nivo ispod 1 mSv godišnje za posebna izlaganja izvoru ili – putevima- izlaganja.</p> <p>5.3. Određuju se odgovarajući referentni nivoi za prelazak iz situacije vanrednog izlaganja u situaciju postojećeg izlaganja, naročito nakon završetka dugoročnih mera -zaštite kao što je premeštanje.</p> <p>5.4. Utvrđeni referentni nivoi uzimaju u obzir obeležja preovlađujućih situacija i društvene kriterijume, koji mogu obuhvatati sledeće:</p> <p>5.4.1. Opšte obaveštenje o nivou izlaganja za izlaganja manja ili jednaka 1 mSv godišnje, bez posebnih razmatranja pojedinačnih izlaganja;</p>
--	--	---

<p>individuale;</p> <p>5.4.2. Për ekspozime të barabarta ose deri në 20 mSv në vit, informacion të veçantë për aftësimin e individëve për të menaxhuar ekspozimin vetiak, në se është e mundur.</p> <p>5.5. Për ekspozime të barabarta ose deri në 100 mSv në vit, vlerësim të dozave individuale dhe informacion të veçantë për rreziqet e rrezatimit dhe për veprime të disponueshme për të zgjedhuar ekspozimet.</p> <p>Neni 6 Kufiri i moshës për punonjësit e ekspozuar</p> <p>Personat nën moshën 18 vjeç nuk mund të punësohen si punonjës të ekspozuar.</p> <p>Neni 7 Kufizimi i dozës për ekspozimin profesional</p> <p>1. Kufijtë e dozave për ekspozimin</p>	<p>5.4.2. In the range up to or equal to 20 mSv per year, specific information to enable individuals to manage their own exposure, if possible;</p> <p>5.5. In the range up to or equal to 100 mSv per year, assessment of individual doses and specific information on radiation risks and on available actions to reduce exposures.</p> <p>Article 6 Age limit for exposed workers</p> <p>Persons under 18 years of age shall not be assigned to any work which would result in their being exposed workers.</p> <p>Article 7 Dose limits for occupational exposure</p> <p>1. The dose limits for occupational exposure</p>	<p>5.4.2. Za izlaganja u rasponu do 20 mSv godišnje ili u tom iznosu, posebna obaveštenja koja pojedincima omogućuju da upravljaju vlastitim izlaganjem, ako je moguće;</p> <p>5.5. Za izlaganja u rasponu do 100 mSv godišnje ili u tom iznosu, procenu pojedinačnih doza i posebno obaveštenje o radijacionim rizicima i dostupnim aktivnostima za smanjivanje izlaganja.</p> <p>Član 6 Starosna granica za izložene radnike</p> <p>Osobe ispod 18 godina starosti ne mogu dobiti posao zbog kojeg bi postali izloženi radnici.</p> <p>Član 7 Granice izlaganja za profesionalno izlaganje</p> <p>1. Granice izlaganja za profesionalno</p>
---	---	---

<p>profesional do të zbatohen për shumën e ekspozimeve profesionale vjetore të një punonjësi nga të gjitha praktikat e autorizuara, ekspozimeve profesionale ndaj radonit në vendet e punës që kërkojnë njoftim dhe ekspozimeve të tjera profesionale nga situata të ekspozimit ekzistues. Për ekspozimin profesional emergjent do të zbatohet nen 34 të kësaj Rregulloreje.</p>	<p>shall apply to the sum of annual occupational exposures of a worker from all authorized practices, occupational exposure to radon in workplaces requiring notification, and other occupational exposure from existing exposure situations. For emergency occupational exposure Article 34 shall apply.</p>	<p>izlaganje primenjuju na zbir godišnjih profesionalnih izlaganja radnika iz svih odobrenih delatnosti, profesionalnog izlaganja radonu na radnim mestima koje zahteva prijavljivanje i drugih profesionalnih izlaganja u situacijama postojećeg izlaganja. Za profesionalna izlaganja u vanrednim situacijama primenjuje se član 34.</p>
<p>2. Kufiri i dozës efektive për ekspozimin profesional do të jetë 20 mSv për çdo vit të vetëm. Megjithatë, në rrethana të veçanta ose për disa situata ekspozimi të specifikuara në legjislacionin përkatës në fuqi, mund të autorizohet nga Agjencia një dozë efektive më e lartë deri në 50 mSv në një vit të vetëm, me kusht që doza mesatare vjetore për çdo pesë vjet të njëpasnjëshëm, duke përfshirë vitet për të cilat është tejkaluar kufiri, nuk i kalon 20 mSv.</p>	<p>2. The limit on the effective dose for occupational exposure shall be 20 mSv in any single year. However, in special circumstances or for certain exposure situations specified in national legislation, a higher effective dose of up to 50 mSv may be authorized by the Agency in a single year, provided that the average annual dose over any five consecutive years, including the years for which the limit has been exceeded, does not exceed 20 mSv.</p>	<p>2. Granica efektivne doze za profesionalno izlaganje je 20 mSv u svakoj godini zasebno. Međutim, u posebnim okolnostima ili za određene situacije izlaganja precizirane u nacionalnom zakonodavstvu Agencija u jednoj godini može odobriti veću efektivnu dozu od najviše 50 mSv pod uslovom da prosečne godišnje doze tokom pet uzastopnih godina, uključujući i godine u kojima je granica pređena, ne prelaze 20 mSv.</p>
<p>3. Përveç kufijve për dozën efektive të përcaktuar në paragrafin 2 të këtij nenit, për dozën ekuivalente do të zbatohen kufijtë e mëposhtëm:</p> <p>3.1. Kufiri i dozës ekuivalente për</p>	<p>3. In addition to the limits on effective dose laid down in paragraph 2 of this article, the following limits on equivalent dose shall apply:</p> <p>3.1. The limit on the equivalent dose</p>	<p>3. Osim granica efektivne doze iz stava 2. ovog člana primenjuju se sledeće granice ekuivalentne doze:</p> <p>3.1. Granica ekuivalentne doze za</p>

<p>lentet (kristalinin) e syrit do tē jetë 20 mSv në një vit tē vetëm ose 100 mSv në çdo pesë vjet tē njëpasnjëshëm, duke iu nënshtuar dozës maksimale prej 50 mSv në një vit tē vetëm;</p> <p>3.2. Kufiri pér dozën ekuivalente pér lëkurën do tē jetë 500 mSv në vit, ky kufi do tē zbatohet pér dozën e mesatarizuar mbi çdo sipërfaqe prej 1 cm^2, pavarësisht zonës së ekspozuar;</p> <p>3.3. Kufiri i dozës ekuivalente pér gjymtyrët është 500 mSv në vit.</p> <p>4. Pér punonjësit e jashtëm ose tē vetëpunësuar, tē punësuar në detyra që përfshijnë ekspozimin ndaj një burimi tē rrezatimit jonizues që siguron klasifikimin e tyre si punonjës tē ekspozuar, kufijtë e dozës efektive vjetore dhe tē dozës ekuivalente përbahen në paragrafët 1 dhe 2.</p> <p>5. Pér punonjësit e jashtëm ose tē vetëpunësuar që pér punësimin e tyre nuk</p>	<p>for the lens of the eye is 20 mSv in a single year or 100 mSv in any five consecutive years subject to a maximum dose of 50 mSv in a single year;</p> <p>3.2. The limit on the equivalent dose for the skin is 500 mSv in a year, this limit shall apply to the dose averaged over any area of 1 cm^2, regardless of the area exposed;</p> <p>3.3. The limit on the equivalent dose for the extremities is 500 mSv in a year.</p> <p>4. For outside workers or self-employed workers, employed in tasks that involve exposure to a source of ionizing radiation such that it provides for the classification of themselves as exposed workers, the limits of annual effective dose and equivalent dose are contained in paragraphs 1 and 2;</p> <p>5. For outside or self-employed workers that for their employment are not classified as</p>	<p>očno sočivo je 20 mSv u jednoj godini ili 100 mSv u bilo kojih pet uzastopnih godina pri čemu maksimalna doza u jednoj godini može biti 50 mSv;</p> <p>3.2. Granica za ekvivalentnu dozu za kožu je 500 mSv godišnje, a primenjuje se na dozu ravnomerno raspodeljenu po površini od 1 cm^2, bez obzira na veličinu izloženog područja;</p> <p>3.3. Granica efektivne doze za ekstremitete je 500 mSv u svakoj pojedinoj godini.</p> <p>4. Za spoljne radnike ili samozaposlene radnike, zaposlene u zadacima koji uključuju izlaganje izvorima ionizujućeg zračenja, tako da oni predviđaju njihovu klasifikaciju kao izloženi radnici, granice godišnje efektivne doze i ekvivalentne doze sadržane su u paragrafima 1 i 2;</p> <p>5. Za spoljne ili samozaposlene radnike koji za svoje zaposlenje nisu klasifikovani kao</p>
--	--	--

<p>klasifikohen si punonjës të ekspozuar, kufijtë e dozës janë të barabarta me kufijtë për anëtarët e publikut.</p>	<p>exposed workers, the dose limits are equivalent to the limits for members of the public.</p>	<p>izloženi radnici, granice doza su ekvivalentne granicama za pojedince iz stanovništva.</p>
<p>Neni 8 Mbrojtja e punonjëseve shtatzëna dhe me fëmijë në gjitës</p>	<p>Article 8 Protection of pregnant and breastfeeding workers</p>	<p>Član 8 Zaštita trudnih radnica i dojilja</p>

1. Mbrojtja e fëmijës që ende nuk ka lindur është e krahasueshme me atë që parashikohet për anëtarët e publikut.

2. Në momentin që punonjësja shtatzënë informon ndërmarrjen ose, në rastin e një punonjëseje të jashtme, punëdhënësin, ndërmarrja dhe punëdhënësi, duhet të sigurojnë se kushtet e punësimit për punonjësen shtatzënë janë të tilla që doza ekuivalente për fëmijën ende të palindur, të jetë sa më e ulët që mund të arrihet në mënyrë të arsyeshme dhe që mos të ketë mundësi të kalojë 1 mSv të paktën për pjesën e mbetur të shtatzënësisë.

3. Në momentin që punonjëset informojnë ndërmarrjen, ose në rastin e punonjëseve të jashtme, punëdhënësin, se janë me fëmijë në gjitës, ato nuk do të përfshihen në punë që kanë një rrezik të madh të marrjes së radiobërthamave brenda organizmit te tyre

1. The protection of the unborn child should be comparable with that provided for the member of the public;

2. As soon as the pregnant worker informs the undertaking or in case of an outside worker, the employer, the undertaking, and the employer, shall ensure that the employment conditions for the pregnant worker are such that the equivalent dose to the unborn child is as low as reasonably achievable and unlikely to exceed 1 mSv during at least the remainder of the pregnancy.

3. As soon as workers inform the undertaking or, in case of outside workers, the employer, that they are breastfeeding an infant, they shall not be employed in work involving a significant risk of intake of radionuclides or of bodily contamination.

1. Zaštita nerođene dece bude uporediva sa zaštitom predviđenom za pojedince iz stanovništva.

2. Čim trudna radnica izvesti o trudnoći preduzeće ili poslodavcu, u slučaju spoljne radnice u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom preduzeće i poslodavac obezbeđuju da uslovi zaposlenja za trudnu radnicu budu takvi da ekvivalentne doze za nerođeno dete budu što je moguće niže i da bude malo verovatno da pređu 1 mSv najmanje do kraja trudnoće.

3. Čim radnica izvesti preduzeće, ili poslodavcu u slučaju spoljne radnice, da doji novorođenče, neće biti zaposlena na radu koji uključuje znatan rizik od unošenja radionuklida ili kontaminacije tela.

<p>ose të ndotjes radioaktive të trupit.</p>		
<p>4. Ndërmarrja ose, në rastin e punonjëseve të jashtme, punëdhënësi, duhet të informojë punonjëset e eksposuara mbi rëndësinë e deklarimit të hershëm të shtatzënësë, duke marrë parasysh rreziqet e ekspozimit përfëmijën ende të palindur.</p>	<p>4. The undertaking or, in case of outside workers, the employer, shall inform exposed workers on the importance of making an early declaration of pregnancy in view of the risks of exposure for the unborn child.</p>	<p>4. Preduzeće ili, u slučaju spoljnih radnika, poslodavac će obavijestiti izložene radnike o važnosti ranog deklarisanja trudnoće s obzirom na rizike izloženosti za nerođeno dijete.</p>
<p>Neni 9 Kufijtë e dozave për praktikantët dhe studentët</p> <p>1. Ndërmarrja siguron që kufijtë e dozave për praktikantët e moshës 18 vjeç ose më shumë dhe për studentët e moshës 18 vjeç ose më shumë, të cilët gjatë studimeve të tyre, janë të detyruar të punojnë me burime të rrezatimit, do të janë të njëjtë me kufijtë e dozave për ekspozimet profesionale të përcaktuara në nenin 7 të kësaj rregulloreje.</p> <p>2. Ndërmarrja siguron që kufiri i dozave efektive për praktikantët e moshës ndërmjet 16 dhe 18 vjeç dhe për studentët e moshës ndërmjet 16 dhe 18 vjeç, të cilët gjatë studimeve të tyre, janë të detyruar të punojnë me burime të rrezatimit, do të jetë 6 mSv në vit.</p>	<p>Article 9 Dose limits for apprentices and students</p> <p>1. The undertaking shall ensure that the dose limits for apprentices aged 18 years or over and students aged 18 years or over who, in the course of their studies, are obliged to work with radiation sources, shall be the same as the dose limits for occupational exposure laid down in Article 7 of this regulation.</p> <p>2. The undertaking shall ensure that the limit on the effective dose for apprentices aged between 16 and 18 years and for students aged between 16 and 18 years who, in the course of their studies, are obliged to work with radiation sources, shall be 6 mSv in a year.</p>	<p>Član 9 Granice izlaganja za pripravnike i lica na školovanju</p> <p>1. Preduzeće brine se da granice izlaganja za pripravnike koji imaju 18 godina ili više i lica na školovanju koji imaju 18 godina ili više, a koji tokom svojih studija imaju obavezu da rade s izvorom zračenja, budu iste kao i granice izlaganja za profesionalno izlaganje iz člana 7 ove uredbe.</p> <p>2. Preduzeće stara se da granice efektivnih doza za pripravnike koji imaju između 16 i 18 godina i lica na školovanju koji imaju između 16 i 18 godina a koji tokom svojih studija imaju obavezu da rade s izvorom zračenja, budu 6 mSv godišnje.</p>

<p>3. Përveç kufijve të dozave efektive të përcaktuar në paragrafin 2 të këtij neni si më lartë, zbatohen kufijtë e mëposhtëm për dozën ekuivalente:</p> <p>3.1. Kufiri i dozës ekuivalente për lentet (kristalinin) e syrit është 15 mSv në vit;</p> <p>3.2. Kufiri i dozës ekuivalente për lëkurën është 150 mSv në vit, e mesatarizuar mbi çdo sipërfaqe prej 1 cm^2, pavarësisht zonës së ekspozuar;</p> <p>3.3. Kufiri për dozën ekuivalente të gjymtyrëve është 50 mSv në vit.</p> <p>4. Ndërmarrja siguron se kufijtë e dozave për praktikantët dhe studentët të cilët nuk janë subjekt i dispozitave të paragrafëve 1, 2 dhe 3 të këtij neni, do të jenë të njëjta me kufijtë e dozave për anëtarët e publikut siç përcaktohet në Nenin 10.</p> <p>Neni 10 Kufijtë e dozave për ekspozimin publik</p>	<p>3. In addition to the limits on effective dose laid down in the paragraph 2 of this article as above, the following limits on equivalent dose shall apply:</p> <p>3.1. The limit on the equivalent dose for the lens of the eye is 15 mSv in a year;</p> <p>3.2. The limit on the equivalent dose for the skin is 150 mSv in a year, averaged over any area of 1 cm^2, regardless of the area exposed;</p> <p>3.3. The limit on the equivalent dose for the extremities is 150 mSv in a year.</p> <p>4. The undertaking shall ensure that the dose limits for apprentices and students who are not subject to the provisions of the paragraphs 1, 2 and 3 of this article, shall be the same as the dose limits for the member of the public as specified in Article 10.</p> <p>Article 10 Dose limits for public exposure</p>	<p>3. Osim granica efektivne doze iz stava 2 ovog člana kao gore, primenjuju se sledeće granice ekvivalentne doze:</p> <p>3.1. Granica ekvivalentne doze za očno sočivo je 15 mSv u svakoj pojedinoj godini;</p> <p>3.2. Granica za ekvivalentnu dozu za kožu je 150 mSv godišnje, a primenjuje se na dozu ravnomerno raspodeljenu po površini od 1 cm^2, bez obzira na velicinu izloženog područja;</p> <p>3.3. Granica ekvivalentne doze za ekstremitete je 150 mSv u svakoj pojedinoj godini.</p> <p>4. Preduzeće obezbeđuje da granice izlaganja za pripravnike i lica na školovanju koji ne podležu odredbama stavova 1, 2. i 3. ovog člana budu iste kao i granice izlaganja za pojedince iz stanovništva kako je određeno u članu 10.</p> <p>Član 10 Granica izlaganja za izlaganje stanovništva</p>
--	--	--

<p>1. Agjencia siguron se kufijtë e dozave të ekspozimit publik do të zbatohen për shumën e ekspozimeve vjetore të një anëtarit të publikut që rezulton nga të gjitha praktikat e autorizuara.</p> <p>2. Kufiri i dozës efektive pér çdo anëtar të publikut është 1 mSv në vit.</p> <p>3 Përveç kufirit të dozës së referuar në paragrafin 2 të këtij neni, do të zbatohen kufijtë e mëposhtëm pér dozën ekuivalente:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Kufiri i dozës ekuivalente pér lentinet (kristalinin) e syrit është 15 mSv në vit; 3.2. Kufiri i dozës ekuivalente të lëkurës është 50 mSv në vit, e mesatarizuar mbi çdo sipërfaqe prej 1 cm^2, pavarësisht zonës së ekspozuar. <p>Neni 11 Vlerësimi i dozës efektive dhe dozës ekuivalente</p> <p>Për vlerësimin e dozës efektive dhe dozës</p>	<p>1. The Agency shall ensure that the dose limits for public exposure shall apply to the sum of annual exposures of a member of the public resulting from all authorized practices.</p> <p>2. The limit on the effective dose for any member of the public is 1 mSv in a year.</p> <p>3. In addition to the dose limit referred to in paragraph 2 of this article, the following limits on the equivalent dose shall apply:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. The limit on the equivalent dose for the lens of the eye is 15 mSv in a year; 3.2. The limit on the equivalent dose for the skin is 50 mSv in a year, averaged over any 1 cm^2 area of skin, regardless of the area exposed. <p>Article 11 Estimation of the effective and equivalent dose</p> <p>For the estimation of effective and</p>	<p>1. Agencija obezbeduju da se granice izlaganja za izlaganje stanovništva primenjuju na zbir godišnjih izlaganja pripadnika stanovništva zbog svih odobrenih delatnosti.</p> <p>2. Granica efektivne doze za izlaganje stanovništva je 1 mSv u svakoj pojedinoj godini.</p> <p>3. Osim granica izlaganja iz stava 2. ovog člana primenjuju se sledeće granice ekuivalentne doze:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Granica ekuivalentne doze za očno sočivo je 15 mSv u svakoj pojedinoj godini; 3.2. Granica za ekuivalentnu dozu za kožu je 50 mSv godišnje, a primenjuje se na dozu ravnomerno raspodeljenu po površini od 1 cm^2, bez obzira na veličinu izloženog područja. <p>Član 11 Procena efektivne i ekuivalentne doze</p> <p>Za procenu efektivne i ekuivalentne doze</p>
--	---	--

<p>ekuivalente, përdoren vlerat dhe lidhjet e duhura standarde. Për rrezatimin e jashtëm, përdoren madhësitë operacionale të përcaktuara në seksionin 2.3 të Publikimit 116 të Komisionit Ndërkombëtar për Mbrojtjen Radiologjike.</p>	<p>equivalent doses, the appropriate standard values and relationships shall be used. For external radiation, the operational quantities defined in section 2.3 of International Commission on Radiological Protection Publication ICRP 116 shall be used.</p>	<p>koriste se odgovarajuće standardne vrednosti i odnosi. Za spoljašnje izlaganje koriste se operativne veličine definisane u Odeljku 2.3 Publikacije 116 od Medjunarodne komisije za radiološku zaštitu MKRZ.</p>
<p style="text-align: center;">KAPITULLI III EKSPOZIMI PROFESIONAL Neni 12 Përgjegjësitë</p> <p>1. Ndërmarrja është përgjegjëse për vlerësimin dhe zbatimin e masave për mbrojtjen nga rrezatimi të punonjësve të ekspozuar.</p> <p>2. Në rastin e punonjësve të jashtëm, përgjegjësitë e ndërmarrjes dhe të punëdhënësit të punonjësve të jashtëm janë përcaktuar në nenin 32 të kësaj rregulloreje.</p> <p>3. Pa cënuar paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, ndërmarrja ose punëdhënësit janë përgjegjës për mbrojtjen e punonjësve në çdo situatë eksposimi, të një ndërmarrjeje, një punëdhënësi ose çdo organizate tjetër, në mënyrë të veçantë për mbrojtjen për:</p>	<p style="text-align: center;">CHAPTER III OCCUPATIONAL EXPOSURE Article 12 Responsibilities</p> <p>1. The undertaking is responsible for assessing and implementing arrangements for the radiation protection of exposed workers.</p> <p>2. In the case of outside workers, the responsibilities of the undertaking and the employer of outside workers are stipulated in Article 32 of this regulation.</p> <p>3. Without prejudice to paragraphs 1 and 2 of this article, the undertaking or employers are responsible for the protection of workers in any exposure situation, to an undertaking, an employer or any other organization, in particular or the protection of:</p>	<p style="text-align: center;">POGLAVLJE III PROFESIONALNA IZLAGANJA Član 12 Nadležnosti</p> <p>1. Preduzeće je nadležno za procenu i sprovođenje mehanizama zaštite od zračenja izloženih radnika.</p> <p>2. U slučaju spoljnih radnika nadležnosti preduzeća i poslodavca spoljnih radnika propisane su članom 32 ove uredbe.</p> <p>3. Ne dovodeći u pitanje primenu stavova 1. i 2 ovog člana preduzeće ili poslodavci su odgovorni za zaštitu radnika u svim situacijama izlaganja, jednog preduzeća, jednog poslodavca ili bilo koje druge organizacije, posebno u zaštiti:</p>

<p>3.1. Punonjësit e emergjencës;</p> <p>3.2. Punonjësit e përfshirë në rehabilitimin e tokave, ndërtesave dhe ndërtimeve të tjera të ndotura;</p> <p>3.3. Punonjësit të cilët janë ekspozuar ndaj radonit në punë, në situatën e specifikuar në paragafin 3 të nenit 35 të kësaj rregulloreje; Kjo zbatohet edhe për mbrojtjen e individëve të vetëpunësuar dhe individëve të cilët punojnë në baza vullnetare.</p> <p>4. Punëdhënësit duhet të kenë qasje ndaj informatave për ekspozimin e mundshëm të punonjësve të tyre, që janë nën përgjegjësinë e një punëdhënësi ose të një ndërmarrjeje tjetër.</p> <p>Neni 13 Mbrojtja operacionale e punonjësve të ekspozuar</p> <p>1. Ndërmarrja siguron se mbrojtja operacionale e punonjësve të ekspozuar është e bazuar në:</p>	<p>3.1. Emergency workers;</p> <p>3.2. Workers involved in the remediation of contaminated land, buildings and other constructions;</p> <p>3.3. Workers who are exposed to radon at work, in the situation specified paragraph 3 in Article 35 of this regulation; This also applies to the protection of self-employed individuals and individuals who work on a voluntary basis.</p> <p>4. The employers shall have access to information on the possible exposure of their employees under the responsibility of another employer or undertaking.</p> <p>Article 13 Operational protection of exposed workers</p> <p>1. The undertaking shall ensure that the operational protection of exposed workers is based on:</p>	<p>3.1. Radnika u vanrednim situacijama;</p> <p>3.2. Radnika koji učestvuju u saniranju kontaminiranog zemljišta, zgrada i drugih građevina;</p> <p>3.3. Radnika izloženih radonu na radnom mestu ili u situaciji iz člana 35 stava 3 ove uredbe; Ovo se primenjuje i na zaštitu samozaposlenih pojedinaca i pojedinaca koji rade kao volonteri.</p> <p>4. Poslodavci imaju pristup informacijama o mogućim izlaganjima njihovih zaposlenih pod nadložnošću drugog poslodavca ili preduzeća.</p> <p>Član 13. Operativna zaštita izloženih radnika</p> <p>1. Preduzeće staraju se da se operativna zaštita izloženih radnika zasniva se na:</p>
---	---	--

<p>1.1. Vlerësimin paraprak për të identifikuar natyrën dhe madhësinë e rrezikut radiologjik për punonjësit e ekspozuar;</p> <p>1.2. Optimizimin e mbrojtjes nga rrezatimi në të gjitha kushtet e punës, duke përfshirë ekspozimet profesionale si pasojë e praktikave që përfshijnë ekspozime mjekësore;</p> <p>1.3. Klasifikimin e punonjësve të ekspozuar në kategori të ndryshme;</p> <p>1.4. Masat e kontrollit dhe monitorimit në lidhje me fusha të ndryshme dhe kushtet e punës, duke përfshirë edhe monitorim inindividuel kur është i nevojshëm;</p> <p>1.5. Mbikëqyrjen mjekësore;</p> <p>1.6. Edukimin dhe trajnimin</p> <p>Neni 14 Mbrojtja operacionale e praktikantëve dhe studentëve</p>	<p>1.1. Prior evaluation to identify the nature and magnitude of the radiological risk to exposed workers;</p> <p>1.2. Optimization of radiation protection in all working conditions, including occupational exposures as a consequence of practices involving medical exposures;</p> <p>1.3. Classification of exposed workers into different categories;</p> <p>1.4. Control measures and monitoring relating to the different areas and working conditions, including, where necessary, individual monitoring;</p> <p>1.5. Medical surveillance;</p> <p>1.6. Education and training.</p> <p>Article 14 Operational protection of apprentices and students</p>	<p>1.1. Prethodnoj proceni radi utvrđivanja prirode i veličine radiološkog rizika za izložene radnike;</p> <p>1.2. Optimizaciji zaštite od zračenja u svim radnim uslovima, uključujući profesionalna izlaganja zbog delatnosti koje podrazumevaju medicinsko izlaganje;</p> <p>1.3. Klasifikaciji izloženih radnika u različite kategorije;</p> <p>1.4. Merama kontrole i praćenja u vezi s različitim zonama i radnim uslovima, uključujući prema potrebi i individualni monitoring;</p> <p>1.5. Medicinskom nadzoru;</p> <p>1.6. Obrazovanju i osposobljavanju.</p> <p>Član 14 Operativna zaštita pripravnika i lica na školovanju</p>
--	---	---

<p>1. Ndërmarrja siguron se kushtet e ekspozimit dhe mbrojtja operacionale e praktikantëve edhe studentëve të moshës 18 vjeç ose mbi 18 vjeç të përmendur në paragrafin 1 të nenit 9 të kësaj rregulloreje, është ekuivalente me atë të punonjësve të ekspozuar të kategorisë A ose B sipas rastit.</p> <p>2. Ndërmarrja siguron se kushtet e ekspozimit dhe mbrojtja operacionale e praktikantëve dhe studentëve të moshës ndërmjet 16 dhe 18 vjeç të përmendura në paragrafin 2 të nenit 9 të kësaj rregulloreje, është ekuivalente me atë të punonjësve të ekspozuar të kategorisë B.</p> <p>Neni 15 Konsultimet me një ekspert të mbrojtjes nga rrezatimi</p> <p>1. Ndërmarrja kërkon këshilla nga një ekspert i mbrojtjes nga rrezatimi në kuadër të kompetencave të tyre për çështjet e mëposhtme që janë të lidhura me praktikën:</p> <p>1.1. Ekzaminimin dhe testimin e pajisjeve mbrojtëse dhe instrumenteve matëse;</p>	<p>1. The undertaking shall ensure that the exposure conditions and operational protection of apprentices and students aged 18 years or over referred to in paragraph 1. of Article 9 of this regulation is equivalent to that of exposed workers of category A or B as appropriate.</p> <p>2. The undertaking shall ensure that the exposure conditions and operational protection of apprentices and students aged between 16 and 18 years referred to in paragraph 2 of Article 9 of this regulation is equivalent to that of exposed workers of category B.</p> <p>Article 15 Consultations with a radiation protection expert</p> <p>1. The undertaking shall seek advice from a radiation protection expert within their areas of competence, on the issues below that are relevant to the practice:</p> <p>1.1. The examination and testing of protective devices and measuring instruments;</p>	<p>1. Preduzeće stara se da uslovi izlaganja i operativna zaštita pripravnika i lica na školovanju koji imaju 18 ili više godina iz člana 9 stava 1 ove uredbe. bude jednaka zaštiti radnika kategorija A ili B po potrebi.</p> <p>2. Preduzeće stara se da uslovi izlaganja i operativna zaštita pripravnika i lica na školovanju u uzrastu između 16 i 18 godina iz člana 9 stava 2 ove uredbe. bude jednaka zaštiti radnika kategorije B.</p> <p>Član 15 Konsultacije sa stručnjakom iz oblasti zaštite od zračenja</p> <p>1. Preduzeće traži savet stručnjaka za zaštitu od zračenja unutar njegove oblasti stručnosti u vezi dole navedenim pitanjima koja su bitna za njihovu delatnost:</p> <p>1.1. Ispitivanje i testiranje zaštitnih uređaja i mernih instrumenata;</p>
--	--	---

<p>1.2. Rishikimin paraprak kritik të planeve për instalimet nga pikëpamja e mbrojtjes nga rrezatimi;</p> <p>1.3. Pranimin në shërbim të burimeve të reja ose të modifikuara të rrezatimit nga pikëpamja e mbrojtjes nga rrezatimi;</p> <p>1.4. Optimizimin e mbrojtjes nga rrezatimi në të gjitha kushtet e punës, duke përfshirë ekspozimin profesional si pasojë e praktikave që përfshijnë ekspozime mjekësore;</p> <p>1.5. Klasifikimin e punonjësve të ekspozuar në kategori të ndryshme;</p> <p>1.6. Masat e kontrollit dhe monitorimit në lidhje me fusha të ndryshme dhe kushtet e punës, duke përfshirë monitorim individual, kur është i nevojshëm;</p> <p>1.7. Mbikëqyrjen mjekësore;</p> <p>1.8. Edukimin dhe trajnimin</p> <p>1.9. Kontrollin e rregullt të</p>	<p>1.2. Prior critical review of plans for installations from the point of view of radiation protection;</p> <p>1.3. The acceptance into service of new or modified radiation sources from the point of view of radiation protection;</p> <p>1.4. Optimization of radiation protection in all working conditions, including occupational exposures as a consequence of practices involving medical exposures</p> <p>1.5. Classification of exposed workers into different categories;</p> <p>1.6. Control measures and monitoring relating to the different areas and working conditions, including, where necessary, individual monitoring;</p> <p>1.7. Medical surveillance;</p> <p>1.8. Education and training.</p> <p>1.9. Regular checking of the</p>	<p>1.2. Prethodni kritički pregled planova za postrojenja sa stanovišta zaštite od zračenja</p> <p>1.3. Prijem u službu novih ili izmenjenih izvora zračenja sa stanovišta zaštite od zračenja;</p> <p>1.4. Optimizaciji zaštite od zračenja u svim radnim uslovima, uključujući profesionalna izlaganja zbog delatnosti koje podrazumevaju medicinsko izlaganje;</p> <p>1.5. Klasifikaciji izloženih radnika u različite kategorije;</p> <p>1.6. Merama kontrole i praćenja u vezi s različitim zonama i radnim uslovima, uključujući prema potrebi i individualni monitoring;</p> <p>1.7. Medicinskom nadzoru;</p> <p>1.8. Obrazovanju i osposobljavanju.</p> <p>1.9. Redovna provera delotvornosti</p>
---	--	---

<p>efektivitetit të pajisjeve dhe teknikave mbrojtëse;</p>	<p>effectiveness of protective devices and techniques;</p>	<p>zaštitnih uređaja i tehnika;</p>
<p>1.10. Kalibrimin e rregullt të instrumenteve matëse dhe kontrollin e tyre të rregullt për saktësinë dhe përdorimin në mënyrë korrekte.</p>	<p>1.10. Regular calibration of measuring instruments and regular checking that they are serviceable and correctly used.</p>	<p>1.10. Redovna kalibracija mernih instrumenata i redovna provera da su u upotrebnom stanju i da se ispravno koriste.</p>
<p>Neni 16 Marrja e masave në vendet e punës</p> <p>1. Punëdhënësit ose ndërmarrja sigurojnë që për qëllime të mbrojtjes nga rrezatimi, të merren masa lidhur me të gjitha vendet e punës ku punonjësit janë të detyruar të marrin një ekspozim më të madh se një dozë efektive prej 1 mSv në vit ose një dozë ekuivalente prej 15 mSv në vit për lenten e syrit ose 50 mSv në vit për lëkurën dhe gjymtyrët.</p> <p>Masa të tilla do të janë në përshtatshmëri me natyrën e instalimeve dhe burimeve dhe me madhësinë dhe natyrën e rreziqeve.</p> <p>2. Për vendet e punës të përcaktuara në paragrafin 3 të nenit 35 të kësaj rregulloreje, dhe ku ekspozimi i punonjësve mund të kalojë një dozë efektive 6 mSv në vit ose</p>	<p>Article 16 Arrangements in workplaces</p> <p>1. Employers or the undertaking shall ensure that for the purposes of radiation protection, arrangements are made as regards all workplaces where workers are liable to receive an exposure greater than an effective dose of 1 mSv per year or an equivalent dose of 15 mSv per year for the lens of the eye or 50 mSv per year for the skin and extremities.</p> <p>Such arrangements shall be appropriate to the nature of the installations and sources and to the magnitude and nature of the risks.</p> <p>2. For workplaces specified in paragraph 3 of Article 35 of this regulation and where the exposure of workers is liable to exceed an effective dose of 6 mSv per year or a</p>	<p>Član 16 Mehanizmi na radnim mestima</p> <p>1. Poslodavci ili preduzeće za potrebe zaštite od zračenja staraju se da se uspostave mehanizmi nasvim radnim mestima gde radnici mogu biti izloženi većoj efektivnoj dozi od 1 mSv godišnje ili ekvivalentnoj dozi od 15 mSv godišnje za očno sočivo ili 50 mSv godišnje za kožu i ekstremitete.</p> <p>Takvi mehanizmi odgovaraju prirodi postrojenja i izvora i veličini i prirodi rizika.</p> <p>2. Radnim mestima iz člana 35 stava 3 ove uredbe i situacijom u kojoj izloženost radnika može preći efektivnu dozu od 6 mSv godišnje ili odgovarajuću vrednost</p>

<p>një vlerë përkatëse ekspozimi të integruar në kohë ndaj radonit, do të menaxhohen si një situatë e ekspozimit të planifikuar. Për vendet e punës të përcaktuara në paragafin 3 të nenit 35 të kësaj rregulloreje, dhe ku doza efektive për punonjësit është më pak se ose e barabartë me 6 mSv në vit ose një vlerë përkatëse ekspozimi të integruar në kohë ndaj radonit, ekspozimet do të mbahen nën kontroll dhe do të vlerësohen çdo vit nga eksperti për mbrojtjen nga rrezatimi në një raport me shkrim që i paraqitet Agjencisë.</p> <p>3. Për një ndërmarrje të fluturimeve ajrore ku dozat efektive nga rrezatimi kozmik për ekuipazhet mund të kalojë 6 mSv në vit, do të zbatohen kërkuesat përkatëse të përcaktuara në këtë Rregullore, duke mbajtur parasysh veçoritë specifike për këtë situatë ekspozimi. Kur doza efektive për ekuipazhet mund të jetë mbi 1 mSv në vit, ndërmarrja duhet të marrë masat e duhura, në veçanti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Të vlerësojë ekspozimin e ekuipazhit në fjalë; 3.2. Të marrë parasysh ekspozimin e 	<p>corresponding time - integrated radon exposure value, these shall be managed as a planned exposure situation. For workplaces specified in paragraph 3 of Article 35 of this regulation, and where the effective dose to workers is less than or equal to 6 mSv per year or the exposure less than the corresponding time-integrated radon exposure value, the exposures shall be kept under review and yearly assessed by Radiation Protection Expert in a written report to Agency.</p> <p>3. For an undertaking operating aircraft where the effective dose to the crew from cosmic radiation is liable to exceed 6 mSv per year, the relevant requirements set out in this Regulation shall apply, allowing for the specific features of this exposure situation. Where the effective dose to the crew is liable to be above 1 mSv per year, the undertaking shall take appropriate measures, in particular:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. To assess the exposure of the crew concerned; 3.2. To take into account the 	<p>izlaganja radonu ukupno po vremenu upravlja se kao situacijom planiranog izlaganja. Agjencija zahteva da se izlaganja drže pod režimom provere kada je reč o radnim mestima iz člana 35. stava 3. ove uredbe i kada je efektivna doza za radnike manja od ili jednaka 6 mSv godišnje ili izlaganje manje od odgovarajuće vrednosti izlaganja radonu ukupno po vremenu, izlaganje će biti pod nadzorom i godišnje ih ocenjuje stručnjak za zaštitu od zračenja u pismenom izveštaju za Agenciju.</p> <p>3. Za preduzeće koje upravlja vazduhoplovima u kojima efektivna doza od kosmičkog zračenja za posadu može preći 6 mSv godišnje, primenjuju se odgovarajući uslovi iz ove Uredbe, dopuštajući posebna obeležja kao i situacije izlaganja. Preduzeća preduzimanje odgovarajućih mera kada efektivna doza za posadu može biti veća od 1 mSv godišnje, naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Procenu izlaganja posade u pitanju; 3.2. Uzimanje u obzir procene
--	--	--

<p>vlerësuar gjatë organizimit të grafikut të fluturimeve me qëllim që të zvogëlojë dozën për ekuipazhin e ekspozuar në nivel të lartë;</p> <p>3.3. Të informojë punonjësit përrreziqet për shëndetin e tyre në punë dhe për dozën e tyre individuale.</p> <p>3.4. Të zbatojë paragafin 1 të nenit 8 të kësaj rregulloreje për anëtaren e ekuipazhit ajror që është shtatzënë.</p> <p>Neni 17 Klasifikimi i vendeve të punës</p> <p>1. Ndërmarrja siguron që masat e marra në vendet e punës përfshijnë klasifikimin në zona të ndryshme, kur është e nevojshme, në bazë të një vlerësimi të dozave vjetore të pritshme dhe probabilitetin dhe madhësinë e ekspozimeve të mundshme.</p> <p>2. Duhet të bëhet dallimi ndërmjet zonave të kontrolluara dhe zonave të mbikëqyrura.</p> <p>3. Punëdhënësit sigurojnë që ndërmarrja</p>	<p>assessed exposure when organizing working schedules with a view to reducing the doses of highly exposed crew;</p> <p>3.3. To inform the workers concerned of the health risks their work involves and their individual dose.</p> <p>3.4. To apply paragraph 1 of Article 8 of this regulation to pregnant air crew.</p> <p>Article 17 Classification of workplaces</p> <p>1. The undertaking shall ensure that arrangements in workplaces include a classification into different areas, where appropriate, on the basis of an assessment of the expected annual doses and the probability and magnitude of potential exposures.</p> <p>2. A distinction shall be made between controlled areas and supervised areas.</p> <p>3. The employers shall ensure that the</p>	<p>izlaganja pri organizaciji radnih rasporeda kako bi se smanjile doze visoko izložene posade;</p> <p>3.3. Informisanje radnika o rizicima za zdravje u poslu i njihovoj pojedinačnoj dozi;</p> <p>3.4. Primena člana 8 stava 1 ove uredbe na trudne članice posade vazduhoplova.</p> <p>Član 17 Klasifikacija radnih mesta</p> <p>1. Preduzeće stara se da svi mehanizmi na radnim mestima uključuju klasifikaciju u različitim zonama na osnovu procene očekivanih godišnjih doza i verovatnoće kao i velicine potencijalnih izlaganja.</p> <p>2. Razlikuju se kontrolisane i nadgledane zone.</p> <p>3. Poslodavci staraju se da preduzeće</p>
--	--	--

<p>zbaton kushtet e punës në zonat e kontrolluara dhe të mbikëqyrura.</p>	<p>undertaking implements working conditions in controlled and supervised areas.</p>	<p>primjenjuje radne uslove u kontrolisanim i nadgledanim zonama.</p>
<p>Neni 18 Zona të kontrolluara</p> <p>1. Ndërmarrja siguron që kërkesat minimale për zonën e kontrolluar janë si më poshtë:</p> <p>1.1. Zona e kontrolluar duhet të kufizohet. Hyrja në zonën e kontrolluar është e kufizuar dhe lejohet për individët që kanë marrë udhëzimet e duhura dhe kontrollohet në përputhje me procedurat e shkruara, të përgatitura nga ndërmarrja. Kudo që ekziston një rrezik i madh i përhapjes së ndotjes radioaktive, merren masa të veçanta duke përfshirë hyrjen, daljen e individëve dhe sendeve, monitorimin e ndotjes në zonën e kontrolluar dhe sipas rastit, në zonat fqinje;</p> <p>1.2. Duke marrë parasysh natyrën dhe shkallën e rreziqeve radiologjike në zonën e kontrolluar, mbikëqyrja</p>	<p>Article 18 Controlled areas</p> <p>1. The undertaking shall ensure that minimum requirement for the controlled area are the following:</p> <p>1.1. The controlled area shall be delineated. The access to it shall be restricted to individuals who have received appropriate instructions and shall be controlled in accordance with written procedures provided by the undertaking. Wherever there is a significant risk of the spread of radioactive contamination, specific arrangements shall be made, including for the access and exit of individuals and goods and for monitoring contamination within the controlled area and, where appropriate, in the adjacent area.</p> <p>1.2. Taking into account the nature and extent of radiological risks in the controlled area, radiological</p>	<p>Član 18 Kontrolisane zone</p> <p>1. Preduzeće stara se da minimalni uslovi za kontrolisani zonu budu sledeći:</p> <p>1.1. Kontrolisana zona je omeđana. Pristup joj je ograničen na pojedince koji su dobili odgovarajuća uputstva i kontroliše se u skladu s pisanim procedurama preduzeća. Uspostavljaju se posebni mehanizmi kada god postoji znatan rizik od širenja radioaktivne kontaminacije, uključujući u slučaju pristupa i izlaza pojedinaca i roba i za praćenje kontaminacije unutar kontrolisane zone, a prema potrebi i u susednom području;</p> <p>1.2. Uzimajući u obzir prirodu i razmere radioloških rizika u kontrolisanoj zoni, organizuje se</p>

<p>radiologjike e vendit të punës organizohet në përputhje me dispozitat e nenit 26 të kësaj rregulloreje.</p> <p>1.3. Do të vendosen shenjat që tregojnë llojin e zonës, natyrën e burimeve dhe rreziqet që ata përbajnjë.</p> <p>1.4. Do të përcaktohen udhëzimet e punës që kanë të bëjnë me rrezikun radiologjik, lidhur me burimet dhe veprimet që kryhen me ato.</p> <p>1.5. Punonjësi duhet të kalojë një trajnim të veçantë në lidhje me karakteristikat e vendit të punës dhe të veprimeve që kryen.</p> <p>1.6. Punonjësi duhet të pajiset me mjetet e duhura për mbrojtjen personale.</p> <p>2. Ndërmarrja është përgjegjëse përzbatimin e këtyre detyrave, duke marrë parasysh këshillat e dhëna nga eksperti i mbrojtjes nga rrezatimi.</p>	<p>surveillance of the workplace shall be organized in accordance with the provisions of Article 26 of this regulation.</p> <p>1.3. Signs indicating the type of area, the nature of the sources and their inherent risks shall be displayed;</p> <p>1.4. Working instruction appropriate to the radiological risk associated with the sources and operations involved shall be laid down;</p> <p>1.5. The worker shall receive specific training in connection with the characteristics of the workplace and the activities.</p> <p>1.6. The workers shall be provided with the appropriate personal protective equipment;</p> <p>2. The undertaking is responsible for the implementation of these duties taking into account the advice provided by the radiation protection expert.</p>	<p>radiološki nadzor radnog mesta u skladu s odredbama člana 26 ove uredbe.</p> <p>1.3. Ističu se znakovi koji navode vrstu zone, prirodu izvora i druge sadržane rizike;</p> <p>1.4. Propisuju se radna uputstva u skladu sa radiološkim rizikom od izvora i operacijama koje se vrše.</p> <p>1.5. Radnik prolazi posebno osposobljavanje u vezi s obeležjima radnog mesta i aktivnosti.</p> <p>1.6. Radnik dobija odgovarajuću opremu za ličnu zaštitu.</p> <p>2. Preduzeće je zaduženo za sprovođenje tih dužnosti uzimajući u obzir savet koji daje stručnjak za zaštitu od zračenja.</p>
--	---	---

Neni 19 Zonat e mbikëqyrura	Article 19 Supervised areas	Član 19 Nadgledane zone
<p>1. Ndërmarrja siguron kërkesat minimale për zonën e mbikëqyrur, kërkesat janë si më poshtë:</p> <p>1.1. Duke marrë parasysh natyrën dhe shkallën e rreziqeve radiologjike në zonat e mbikëqyrura, mbikëqyrja radiologjike e vendit të punës organizohet në përputhje me dispozitat e nenit 20 të kësaj rregulloreje;</p> <p>1.2. Në se është e nevojshme, do të vendosen shenjat që tregojnë llojin e zonës, natyrën e burimeve dhe rreziqet që ato përbajnë;</p> <p>1.3. Në se është e nevojshme, do të jepen udhëzime për punën në përputhje me rrezikun radiologjik nga burimet dhe operacionet e përfshira.</p> <p>2. Ndërmarrja është përgjegjëse për zbatimin e këtyre detyrave duke marrë parasysh këshillat e dhëna nga eksperti i</p>	<p>1. The undertaking shall ensure the minimum requirements for the supervised area, the requirements are the following:</p> <p>1.1. Taking into account the nature and extent of radiological risks in the supervised area, radiological surveillance of the workplace shall be organized in accordance with the provisions of article 20 of this regulation;</p> <p>1.2. If appropriate, signs indicating the type of area, the nature of the sources and their inherent risks shall be displayed;</p> <p>1.3. If appropriate, working instructions appropriate to the radiological risks associated with the sources and the operations involved shall be laid down;</p> <p>2. The undertaking is responsible for the implementation of these duties taking into account the advice provided by the radiation</p>	<p>1. Preduzeće će osigurati minimalne uslove za nadgledanu zonu, uslovi su sledeći:</p> <p>1.1. Uzimajući u obzir prirodu i razmere radioloških rizika u nadgledanoj zoni, organizuje se radiološki nadzor radnog mesta u skladu s odredbama člana 20 ove uredbe;</p> <p>1.2. Po potrebi se ističu znakovi koji navode vrstu zone, prirodu izvora i druge sadržane rizike;</p> <p>1.3. Po potrebi se propisuju radna uputstva u skladu sa radiološkim rizikom od izvora i operacijama koje se vrše.</p> <p>2. Preduzeće bude zaduženo za sprovođenje tih dužnosti uzimajući u obzir savet koji daje stručnjak iz oblasti zaštite od zračenja.</p>

<p>mbrojtjes nga rrezatimi.</p>	<p>protection expert.</p>	
<p>Neni 20 Mbikëqyrja radiologjike e vendit të punës</p> <p>1. Ndërmarrja siguron, duke marrë parasysh natyrën dhe shkallën e rreziqeve radiologjike në zonat e kontrolluara dhe mbikëqyrura, mbikëqyrjen radiologjike të vendit të punës që sipas nevojës përfshin:</p> <p>1.1. Matjen e fuqisë së dozës së jashtme, duke treguar natyrën dhe cilësinë e rrezatimit në fjalë;</p> <p>1.2. Matjen e përqendrimit të aktivitetit në ajër dhe të dendësisë sipërfaqësore të radiobërthamave ndotëse, duke treguar natyrën e tyre dhe gjendjen e tyre fizike dhe kimike.</p> <p>2. Rezultatet e këtyre matjeve do të regjistrohen dhe do të përdoren, sipas nevojës, për vlerësimin e dozës individuale, siç parashikohet në nenin 22 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>Article 20 Radiological surveillance of the workplace</p> <p>1. The undertaking shall organize, taking into account the nature and the extent of radiological risks in the controlled and supervised areas, the radiological surveillance of the workplace comprising where appropriate:</p> <p>1.1. The measurement of external dose rates, indicating the nature and quality of the radiation in question;</p> <p>1.2. The measurement of the activity concentration in air and the surface density of contaminating radionuclides, indicating their nature and their physical and chemical states;</p> <p>2. The results of these measurements shall be recorded and shall be used, if necessary, for estimating the individual dose as provided in Article 22 of this regulation.</p>	<p>Član 20 Radiološki nadzor radnog mesta</p> <p>1. Preduzeće stara se, uzimajući u obzir prirodu i razmere radioloških rizika u kontrolisanoj i nadgledanoj zoni, da radiološki nadzor radnog mesta iz prema potrebi sadrži:</p> <p>1.1. Merenje spoljašnjih jačina doze, koje ukazuje na prirodu i kvalitet zračenja;</p> <p>1.2. Merenje specifične aktivnosti u vazduhu i površinske gustine kontaminirajućih radionuklida, koje ukazuje na njihovu prirodu i fizička i hemijska stanja.</p> <p>2. Rezultati tih merenja beleže se i koriste po potrebi za procenu pojedinačnih doza iz člana 22 ove uredbe.</p>

Neni 21	Article 21	Član 21
Kategorizimi i punonjësve të eksposuar	Categorization of exposed workers	Kategorizacija izloženih radnika
<p>1. Për qëllime të monitorimit dhe mbikëqyrjes, punonjësit e eksposuar klasifikohen në dy kategoritë e mëposhtme:</p> <p>1.1. Kategoria A: punonjës të eksposuar, që janë të detyruar të marrin një dozë efektive më të madhe se 6 mSv në vit ose një dozë ekivalente më të madhe se 15 mSv në vit në lentet e syrit ose më të madhe se 150 mSv në vit për lëkurën dhe gjymtirët;</p> <p>1.2. Kategoria B: punonjës të eksposuar, të cilët nuk klasifikohen si punonjës të kategorisë A.</p> <p>2. Ndërmarrja ose punëdhënësi, në rastin e punonjësve të jashtëm, vendos për kategorizimin e tyre përpëra se të fillojnë punën që mund të rezultojë me eksposim potencial, dhe shqyrton rregullisht këtë kategorizim në bazë të kushteve të punës dhe mbikëqyrjes mjekësore. Ky kategorizim do të marrë gjithashtu në konsideratë ekspozimet potenciale.</p>	<p>1. For the purposes of monitoring and surveillance, exposed workers are classified in the following two categories:</p> <p>1.1. Category A: those exposed workers who are liable to receive an effective dose greater than 6 mSv per year or an equivalent dose greater than 15 mSv per year for the lens of the eye or greater than 150 mSv per year for skin and extremities;</p> <p>1.2. Category B: those exposed workers who are not classified as category A workers.</p> <p>2. For outside workers the undertaking or employer shall decide on their categorization prior to their taking up work that may give rise to potential exposure, and to regularly review this categorization on the basis of working conditions and medical surveillance. The distinction shall also take into account potential exposures.</p>	<p>1. Za potrebe praćenja i nadzora razlikuju se dve kategorije izloženih radnika:</p> <p>1.1. Kategorija A: izloženi radnici koji mogu dobiti efektivnu dozu veću od 6 mSv godišnje ili ekvivalentnu dozu veću od 15 mSv godišnje za očno sočivo ili veću od 150 mSv godišnje za kožu i ekstremitete;</p> <p>1.2. Kategorija B: izloženi radnici koji nisu klasifikovani kao radnici kategorije A.</p> <p>2. Preduzeće ili poslodavac u slučaju spoljnih radnika da odluci o kategorizaciji pojedinačnih radnika pre nego što preuzmu posao koji može dovesti do izlaganja i da redovno preispituju tu kategorizaciju na osnovu radnih uslova i medicinskog nadzora. Razlikovanje takođe uzima u obzir potencijalna izlaganja.</p>

Neni 22	Article 22	Član 22
Monitorimi individual	Individual monitoring	Individualni monitoring
<p>1. Punonjësit e kategorisë A monitorohen sistematikisht, bazuar në matjet individuale të kryera nga një shërbim dozimetrik i autorizuar. Në rastet kur punonjësit e kategorisë A mund të marrin ekspozim të brendshëm të madh, ose ekspozim të madh të lenteve të syrit ose të gjymtyrëve, duhet të ngrihet një sistem i përshtatshëm monitorimi.</p> <p>2. Monitorimi për punonjësit e kategorisë B duhet të tregojë se këta punonjës klasifikohen në mënyrë korrekte në kategorinë B. Eksperti për mbrojtje nga rrezatimi mund të kërkojë monitorim individual për punonjësit e kategorisë B.</p> <p>3. Në rastet kur matjet individuale nuk janë të mundshme ose janë të papërshtatshme, monitorimi individual duhet të bazohet në një vlerësim që vjen nga matjet individuale të bëra për punonjësit e tjerë të ekspozuar, nga rezultatet e mbikëqyrjes së vendeve të punës të parashikuar në nenin 20 të kësaj rregulloreje ose në bazë të metodave llogaritëse të miratuara nga Agjencia.</p>	<p>1. Category A workers are systematically monitored based on individual measurements performed by a authorized Dosimetry Service. In cases where category A workers are liable to receive significant internal exposure or significant exposure of the lens of the eye or extremities, an adequate system for monitoring shall be set up.</p> <p>2. The monitoring of category B workers shall demonstrate that such workers are correctly classified in category B. At the discretion of the Radiation Protection Expert, it is possible to require individual monitoring of category B workers.</p> <p>3. In cases where individual measurements are not possible or inadequate, the individual monitoring shall be based on an estimate arrived at from individual measurements made on other exposed workers, from the results of the surveillance of the workplace provided for in Article 20 of this article or on the basis of calculation methods approved by the Agency.</p>	<p>1. Radnici A kategorije sistematski prate na osnovu pojedinačnih merenja koja vrši autorizirana služba za dozimetriju. Odgovarajući sistem praćenja uspostavlja se u slučajevima kada radnici A kategorije mogu pretprieti znatno unutrašnje izlaganje ili znatno izlaganje očnog sočiva ili ekstremiteta.</p> <p>2. Praćenje radnika B kategorije treba da pokaže da su takvi radnici ispravno svrstani u kategoriju B. Stručnjak iz oblasti zaštite od zračenja mogu za radnike B kategorije zahtevati individualni monitoring.</p> <p>3. U slučajevima kada pojedinačna merenja nisu moguća ili nisu prikladna, individualni monitoring zasniva se na proceni koja se dobija na osnovu pojedinačnih merenja na drugim izloženim radnicima, rezultata nadzora radnog mesta iz člana 20. ove uredbe ili na osnovu metoda izračunavanja koje odobri Agencija.</p>

<p>Neni 23</p> <p>Vlerësimi i dozës në rastin e eksposimit aksidental</p>	<p>Article 23</p> <p>Dose assessment in the case of accidental exposure</p>	<p>Član 23</p> <p>Procena doze u slučaju akcidentalnog izlaganja</p>
<p>Në rastin e eksposimit aksidental, ndërmarrja ka për detyrë të vlerësojë dozat përkatëse dhe shpërndarjen e tyre në trup.</p> <p>Neni 24</p> <p>Regjistrimi dhe raportimi i rezultateve të monitorimit</p> <p>1. Ndërmarrja siguron që regjistrimi i të dhënave që përbën rezultatet e monitorimit individual radiologjik kryhet për çdo punonjës të kategorisë A dhe B.</p> <p>2. Në kuadër të paragrafit 1 të këtij nenit, sigurohen të dhënat e mëposhtme për punonjësit e eksposuar:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Lista e ekspozimeve të matura apo të vlerësuara, sipas rastit, të dozave individuale; 2.2. Në rast aksidenti, raportet në lidhje me rr Ethanat dhe veprimet e ndërmarra; 	<p>In the case of accidental exposure, the undertaking is required to assess the relevant doses and their distribution in the body.</p> <p>Article 24</p> <p>Recording and reporting of results of monitoring</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The undertaking shall ensure that a record containing the results of individual radiological monitoring is made for each category A and B worker. 2. For the purposes of paragraph 1 of this article, the following information on exposed workers shall be retained: <ul style="list-style-type: none"> 2.1. A record of the exposures measured or estimated, as the case may be, of individual doses; 2.2. In the case of accident, the reports relating to the circumstances and the action taken; 	<p>U slučaju akcidentalnog izlaganja preduzeće ima obavezu da proceni relevantne doze i njihovu raspodelu u telu.</p> <p>Član 24.</p> <p>Vođenje evidencija i izveštavanje o rezultatima monitoringa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preduzeće stara se da se izradi evidencija s rezultatima individualnog radioloskog monitoringa za svakog radnika A i B kategorije. 2. Za potrebe stava 1 ovog člana, zadržavaju se sledeće informacije o izloženim radnicima: <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Evidencija o izmerenim ili procenjenim izlaganjima, zavisno od slučaja, pojedinačnih doza; 2.2. U slučaju nesreće, izveštaj u vezi s okolnostima i preuzetim radnjama;

<p>2.3. Rezultatet e monitorimit të vendit të punës, të përdorura për të vlerësuar dozat individuale kur është e nevojshme.</p> <p>3. Informacioni i përmendur në paragrafin 1 të këtij neni do të mbahet gjatë periudhës së punës së tyre që përfshin ekspozimin ndaj rrezatimit jonizues dhe më pas deri sa ata kanë ose do të kenë mbushur moshën 75 vjeç, por në çdo rast jo më pak se 30 vjet pas përfundimit të punës që përfshin ekspozim.</p> <p>4. Lista e dozës, e përmendur në paragrafin 1 të këtij neni do të arkivohet në sistemin e të dhënavë për monitorimin individual radiologjik në përpunje me dispozitat e paragrafit 1.10 të nenit 36 (Aneksi X) të Rregullores Nr. 18/2018 për Burimet dhe Praktikat e Rrezatimit.</p> <p>Neni 25 Qasja në rezultatet e monitorimit individual</p> <p>1. Rezultatet e monitorimit individual duhet të jenë:</p>	<p>2.3. The results of workplace monitoring used to assess individual doses where necessary;</p> <p>3. The information referred to in paragraph 1 of this article shall be retained during the period of their working life involving exposure to ionizing radiation and afterwards until they have or would have attained the age of 75 years, but in any cases not less than 30 years after termination of the work involving exposure.</p> <p>4. The dose record referred to in paragraph 1 of this article shall be submitted to the data system for individual radiological monitoring in accordance with the provisions of paragraph 1.10 of Article 36 (Annex X) in Regulation No. 18/2018 on Radiation Sources and Practices.</p> <p style="text-align: center;">Article 25 Access to the results of individual monitoring</p> <p>1. The results of individual monitoring shall be:</p>	<p>2.3. Prema potrebi, rezultati monitoringa radnog mesta korišćeni za procenu pojedinačnih doza.</p> <p>3. Informacije iz stava 1 ovog člana zadržavaju se tokom njihovog radnog veka koji obuhvata izlaganje jonizujućem zračenju i nakon toga sve do 75. godine radnika ili vremena kada bi radnik imao 75 godina, no u svakom slučaju ne manje od 30 godina nakon završetka rada koji uključuje izlaganje.</p> <p>4. Podaci o dozama propisanim u stavu 1 ovog člana moraju se dostaviti u bazi podataka za pojedinačno radiolosko praćenje u skladu sa Odredbama stava 1.10 iz Člana 36 (Aneks X) u Uredbi Br. 18/2018 o Izvorima i Delatnostima Jonizujućeg Zračenja;</p> <p>Član 25 Pristup rezultatima individualnog monitoringa</p> <p>1. Rezultati individualnog monitoringa budu:</p>
---	---	--

<p>1.1. Në dispozicion të:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1.1. Agjencisë; 1.1.2. Ndërmarrjes; 1.1.3. Punëdhënësit të punonjësve të jashtëm; <p>1.2. Në dispozicion të punonjësve të interesuar në përputhje me paragafin 2 të këtij neni;</p> <p>1.3. Rezultatet dorëzohen te shërbimi për shëndetin profesional në mënyrë që ky sherbim të interpretojë implikimet e rezultateve për shëndetin e njeriut, siç parashikohet në paragafin 2 të nenit 26 të kësaj rregulloreje;</p> <p>1.4. Rezultatet dorëzohen te sistemi i të dhënavë për monitorimin radiologjik individual të vendosur në Republikën e Kosovës, në përputhje me dispozitat e përcaktuara në Aneksin X të Rregullores Nr. 18/2018 për Burimet dhe Praktikat e Rrezatimit Jonizues;</p>	<p>1.1. Available to:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1.1. The Agency; 1.1.2. Undertaking; 1.1.3. And to the employer of outside workers; <p>1.2. Available to the workers concerned in accordance with paragraph 2 of this article;</p> <p>1.3. Submitted to the occupational health service in order for it to interpret the implications of the results for human health, as provided in paragraph 2 of Article 26 of this regulation;</p> <p>1.4. Submitted to the data system for individual radiological monitoring established in Republic of Kosovo in accordance with provisions set out in Annex X of Regulation No. 18/2018 on Radiation Sources and Practices;</p>	<p>1.1. Dostupni:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1.1. Agenciji; 1.1.2. Preduzeću; 1.1.3. Poslodavcu spolnjih radnika; <p>1.2. Dostupni radniku u skladu sa stavom 2 ovog člana;</p> <p>1.3. Podneti službi medicine rada kako bi protumačila posledice rezultata na zdravje ljudi u skladu s članom 26. stavom 2 ove uredbe;</p> <p>1.4. Predati sistemu podataka za pojedinačno radiološko praćenje koji je uspostavljen u Republici Kosovo u skladu s odredbama iz Aneksa X Urdebe Br. 18/2018 o Izvorima i Delatnostima Jonizujućeg Zračenja;</p>
---	--	---

<p>2. Ndërmarrja, ose në rastin e punojësve të jashtëm, punëdhënësi, u siguron punonjësve qasje në rezultatet e monitorimit të tyre individual, duke përfshirë edhe rezultatet e matjeve, të cilat mund të jenë përdorur në vlerësimin e këtyre rezultateve, ose në rezultatet e vlerësimit të dozave të tyre, të kryera si rezultat i mbikëqyrjes së vendit të punës.</p> <p>3. Rezultatet e monitorimit individual transferohen duke përdorur postën e çertifikuar ose në format letre me postë të regjistruar dhe me e-mail.</p> <p>4. Sistemi i të dhënave për monitorimin radiologjik individual do të mbulojë të paktën të dhënat e renditura në Aneksin X, Seksioni A të Rregullores Nr. 18/2018 për Burimet dhe Praktikat e Rezatimit.</p> <p>5. Në rastin e një ekspozimi aksidental, ndërmarrja njofton pa vonesë individin dhe Agjencinë për rezultatet e monitorimit individual dhe të vlerësimit të dozës.</p> <p>6. Të gjitha informacionet qe lidhen me dozat e marra më parë nga një punonjës, që</p>	<p>2. The undertaking, or in case of outside workers, the employer shall give access to the workers on the results of their individual monitoring, including the results of measurements which may have been used in estimating these results, or the results of the assessment of their doses made as a result of surveillance of the workplace.</p> <p>3. The results of individual monitoring are conveyed using certified mail or in paper format by registered post and by email;</p> <p>4. The data system for individual radiological monitoring shall cover at least the data listed in Annex X, Section A of Regulation No. 18/2018 on Radiation Sources and Practices;</p> <p>5. In the case of an accidental exposure, the undertaking shall communicate the results of individual monitoring and dose assessment to the individual and Agency without delay.</p> <p>6. All the relevant information on the doses previously received by a worker in order to</p>	<p>2. Preduzeće ili, u slučaju spoljnih radnika, poslodavac odobri radnicima na njihov zahtev pristup rezultatima njihovog individualnog monitoringa, uključujući i rezultate merenja koji su možda korišćeni za procenu tih rezultata, ili rezultatima procene njihovih doza koje su rezultat nadzora na radnom mestu.</p> <p>3. Rezultati individualnog monitoringa se dostavljaju putem certificirane elektronske poste, postom i e-mail-om;</p> <p>4. Sistem podataka za pojedinačno radiološko praćenje obuhvata najmanje podatke iz Aneksa X., Odeljka A Urdebe Br. 18/2018 Izvorima i Delatnostima Jonizujućeg Zračenja;</p> <p>5. Kod akcidentalnog izlaganja, preduzeće stara se da pojedincu i Agenciji bez odlaganja dostave rezultate individualnog monitoringa i procene doze.</p> <p>6. Sve relevantne informacije o dozama koje je prethodno primio radnik da bi</p>
---	--	---

<p>kryen ekzaminimin mjekësor përpara punësimit ose klasifikimit si punonjës i kategorisë A, sipas nenit 26 të kësaj rregulloreje, dhe për të kontrolluar ekspozimin e mëtejshëm të punonjësve, do të shkëmbehen ndërmjet ndërmarrjes, punëdhënësit në rastin e punëtorëve të jashtëm, ekspertit për mbrojtjen nga rrezatimi, Shërbimit Shëndetësor Profesional, Shërbimit të Dosimetrisë dhe Agjencisë;</p>	<p>perform the medical examination prior to employment or classification as a category A worker, pursuant to Article 26 of this regulation, and to control the further exposure of workers, shall be exchanged between the undertaking, the employer, in the case of outside workers, the Radiation Protection Expert, the Occupational Health Service and Dosimetry Services and the Agency.</p>	<p>obavio medicinski pregled prije zaposlenja ili klasifikacije kao radnik kategorije A, u skladu sa članom 26 ove uredbe, i da kontroliše dalje izlaganje radnika, razmjenjuju se između preduzeća, poslodavca u slučaju spoljnih radnika, stručnjaka za zaštitu od zračenja, službe medicine rada, službe za dozimetriju i Agencije.</p>
<p>Neni 26 Mbikëqyrja mjekësore e punonjësve të ekspozuar</p> <p>1. Ndërmarrja ose punëdhënësi, sigurojnë që mbikëqyrja mjekësore e punonjësve të ekspozuar është e bazuar në parimet që udhëheqin mjekësine e punës në përgjithësi.</p> <p>2. Mbikëqyrja mjekësore e punonjësve të kategorisë A bëhet nga Shërbimi Shëndetësor i Punës. Kjo mbikëqyrje mjekësore lejon përcaktimin e gjendjes shëndetësore të punonjësve nën mbikëqyrje, për të vendosur në lidhje me aftësitë e tyre shëndetësore për kryerjen e detyrate që u ngarkohen. Për këtë qëllim, shërbimi</p>	<p>Article 26 Medical surveillance of exposed workers</p> <p>1. The undertaking or the employer, shall ensure that medical surveillance of exposed workers is based on the principles that govern occupational medicine generally.</p> <p>2. The medical surveillance of category A workers shall be undertaken by the Occupational Health Service. This medical surveillance shall allow for the state of health of workers under surveillance to be ascertained as regards their fitness for the tasks assigned to them. To this end, the occupational health service shall have</p>	<p>Član 26 Medicinski nadzor izloženih radnika</p> <p>1. Preduzeće ili poslodavac staraju se da se medicinski nadzor izloženih radnika zasniva na generalno važećim načelima u medicini rada.</p> <p>2. Medicinski nadzor radnika A kategorije sprovode službe za medicinu rada. Taj medicinski nadzor dopušta utvrđivanje zdravstvenog stanja radnika pod nadzorom u pogledu njihove sposobnosti za zadatke koji su im dodeljeni. U tu svrhu služba za medicinu rada ima pristup svim potrebnim relevantnim informacijama, uključujući i</p>

<p>shëndetësor i punës do të ketë qasje në çdo informacion përkatës që ata kërkojnë, duke përfshirë kushtet mjedisore në mjediset e punës.</p>	<p>access to any relevant information they require, including the environmental conditions in the working premises.</p>	<p>uslove životne sredine u radnim prostorijama.</p>
<p>3. Mbikëqyrja mjekësore do të përfshijë:</p> <p>3.1. Ekzaminimin mjekësor përparrë punësimit ose klasifikimit si punonjës i kategorisë A për të përcaktuar aftësinë e punonjësit për një vend pune në kategorinë A, për të cilin punonjësi është duke u shhqyrtuar;</p> <p>3.2. Kontrollin periodike të shëndetit të paktën një herë në vit, për të përcaktuar në se punonjësit e kategorisë A mbeten të aftë për të kryer detyrat e tyre. Natyra e këtyre rishikimeve, të cilat mund të kryhen sa herë që shërbimi shëndetësor i punës i konsideron të nevojshme, do të varet nga lloji i punës dhe nga gjendja individuale e shëndetit të punonjësve.</p> <p>4. Shërbimi shëndetësor i punës mund të tregojë në se ka nevojë për vazhdim të</p>	<p>3. Medical surveillance shall include:</p> <p>3.1. Medical examination prior to employment or classification as a category A worker to determine the worker's fitness for a post as a category A worker for which the worker is being considered;</p> <p>3.2. Periodic reviews of health at least once a year, in order to determine whether the category A workers remain fit to perform their duties. The nature of these reviews, which can be performed as many times as the occupational health service considers necessary, shall depend on the type of work and on the individual worker's state of health.</p> <p>4. The occupational health service may indicate the need for medical surveillance to</p>	<p>3. Medicinski nadzor obuhvata:</p> <p>3.1. Zdravstveni pregled pre zapošljavanja ili svrstavanje radnika u A kategoriju kako bi se utvrdila sposobnost radnika za radno mesto radnika A kategorije za koje se prijavljuje;</p> <p>3.2. Periodične provere zdravlja najmanje jednom godišnje kako bi se utvrdilo da li su radnici A kategorije ostali dovoljno sposobni za izvršavanje svojih obaveza. Priroda tih provera, koje se vršiti onoliko puta koliko služba medicine rada smatra neophodnim, zavisi od vrsta rada i zdravstvenog stanja pojedinačnog radnika.</p> <p>4. Služba medicine rade može naznačiti da postoji dalja potreba za medicinskim</p>

<p>mbikëqyrje mjekësore të punonjësit edhe pas perfundimit të punës për sa kohë që ata e konsiderojnë të nevojshme për të mbrojtur shëndetin e tij.</p>	<p>continue after cessation of work for as long as they consider it necessary to safeguard the health of the person concerned.</p>	<p>nadzorom i nakon prestanka rada, koliko god dugo smatraju potrebnim radi očuvanja zdravlja dotične osobe.</p>
<p>Neni 27 Klasifikimi mjekësor</p> <p>1. Klasifikimit mjekësor i punonjësve të kategorisë A në lidhje me aftësinë për punë do të jetë:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. I aftë; 1.2. I aftë, në kushte të caktuara; 1.3. I paaftë; 	<p>Article 27 Medical classification</p> <p>1. Medical classification of the category A workers with respect to fitness for work shall be:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Fit; 1.2. Fit, subject to certain conditions; 1.3. Unfit. 	<p>Član 27 Zdravstvena klasifikacija</p> <p>1. Zdravstvene klasifikacije kategorije A u pogledu radne sposobnosti je:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Sposoban; 1.2. Sposoban pod određenim uslovima; 1.3. Nesposoban.
<p>Neni 28 Ndalimi për të punësuar ose klasifikuar punonjësit e paaftë</p> <p>Ndërmarrja siguron që nuk punëson ose klasifikon asnjë punonjës për çfarëdo periudhe në një vend pune të veçantë si punonjës i kategorisë A, në se mbikëqyrja mjekësore vendos se punonjësi është i paaftë për këtë vend pune të veçantë.</p>	<p>Article 28 Prohibition to employ or classify unfit workers</p> <p>The undertaking shall not employ or classify for any period in specific post as a category A worker if medical surveillance establishes that the worker is unfit for that specific post. The undertaking or employer has the obligation to immediately remove</p>	<p>Član 28 Zabрана запошљавања или класификације неподобних радника</p> <p>Preduzeće stara se da nijedan radnik ne može biti zaposlen ili klasifikovan na bilo koji period na posebnom radnom mestu kao radnik A kategorije ako se medicinskim nadzorom utvrđi da je radnik nesposoban za to posebno radno mesto. Preduzeće ili</p>

<p>Ndërmarrja ose punëdhënësi kanë detyrimin të lëvizin menjëherë nga puna punonjësin e klasifikuar i cili pas ekzaminimin mjekësor konsiderohet i paaftë për atë vend pune të veçantë.</p> <p>Neni 29 Të dhënat mjekësore</p> <p>1. Ndërmarrja siguron që për çdo punonjës të kategorisë A të hapet një kartelë mjekësore që mbahet e përditësuar për sa kohë që punonjësi mbetet një punonjës në atë kategori. Pas kësaj, kartela mjekësore do të mbahet deri sa individi ka ose do të ketë mbushur moshën 75 vjeçare, por në çdo rast jo më pak se 30 vjet pas përfundimit të punës që përfshin eksposimin ndaj rezatimit jonizues.</p> <p>2. Të dhënat mjekësore përfshijnë informacion në lidhje me natyrën e punësimit, rezultatet e ekzaminimeve mjekësore pëpara punësimit ose klasifikimit si punonjës i kategorisë A, rishikimet periodike të shëndetit dhe të dhënat e dozave të kërkua nga neni 24 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>from the work, the classified workers who, after the medical examination, are considered unfit for that specific post.</p> <p>Article 29 Medical records</p> <p>1. Undertaking shall ensure that a medical record is opened for each category A worker and kept up to date so long as the worker remains a worker in that category. Thereafter, it shall be retained until the individual has or would have attained the age of 75 years, but in any case, not less than 30 years after termination of the work involving exposure to ionising radiation.</p> <p>2. The medical record shall include information regarding the nature of the employment, the results of the medical examinations prior to employment or classification as a category A worker, the periodic reviews of health and the record of doses required by Article 24 of this regulation.</p>	<p>poslodavac ima obavezu da odmah uklone sa posla klasifikovane radnike koji se nakon lekarskog pregleda smatraju nesposobnim za to određeno radno mesto.</p> <p>Član 29 Zdravstvena evidencija</p> <p>1. Preduzeće stara se da se otvori zdravstvena evidencija za svakog radnika A kategorije i da se ona ažurira sve dok radnik ostaje radnik u toj kategoriji. Nakon toga se zadržava do 75. godine pojedinca ili vremena kada bi pojedinac imao 75 godina, ali u svakom slučaju ne manje od 30 godina nakon završetka rada koji uključuje izlaganje jonizujućem zračenju.</p> <p>2. Zdravstvena evidencija uključuje informacije o prirodi zaposlenja, rezultatima zdravstvenih pregleda pre zapošljavanja ili svrstavanje u A kategoriju radnika, periodične zdravstvene provere i evidencije o dozama iz člana 24 ove uredbe.</p>
---	---	---

<p>Neni 30 Mbikëqyrja e veçantë mjekësore</p> <p>1. Përveç mbikëqyrjes mjekësore të punonjësve të ekspozuar, të parashikuar në nenin 26 të kësaj rregulloreje, merren masa për veprime të mëtejshme, që konsiderohen të nevojshme nga shërbimi shëndetësor profesional për mbrojtjen e shëndetit të individëve të ekspozuar, të tilla si ekzaminimet e mëtejshme, masa përlargimin e ndotjeve, trajtim urgjent rehabilitues ose veprime të tjera të identikuara nga shërbimi shëndetësor i punës.</p> <p>2. Një mbikëqyrje e veçantë mjekësore kryhet në çdo rast kur është tejkaluar ndonjë nga kufijtë e dozës së parashikuar në nenin 7 të kësaj rregulloreje.</p> <p>3. Kushtet e mëtejshme të ekspozimit do të jenë subjekt i marrëveshjes së shërbimit shëndetësor të punës.</p> <p>Neni 31 Ankesat</p> <p>Punonjësi mund të bëj ankesë kundër</p>	<p>Article 30 Special medical surveillance</p> <p>1. In addition to the medical surveillance of exposed workers provided for in Article 26 of this regulation, any further action shall be implemented, considered necessary by the occupational health service for the health protection of exposed individuals, such as further examinations, decontamination measures, urgent remedial treatment or other actions identified by the occupational health service.</p> <p>2. Special medical surveillance shall be performed in each case where any of the dose limits laid down in Article 7 of this regulation has been exceeded.</p> <p>3. Subsequent exposure conditions shall be subject to the agreement of the occupational health service.</p> <p>Article 31 Appeals</p> <p>The worker may appeal against the findings</p>	<p>Član 30 Posebni medicinski nadzor</p> <p>1. Dodatno uz medicinski nadzor izloženih radnika iz člana 26 ove uredbe, budu propisane sve dalje radnje koje služba medicine rada bude smatrala neophodnim radi zaštite zdravlja izloženih pojedinaca, kao što su dalja ispitivanja, mere dekontaminacije, hitni tretman sanacije ili druge radnje koje utvrdi služba medicine rada.</p> <p>2. Posebni medicinski nadzor vrši se u svakom slučaju prekoračenja bilo koje granice izlaganja iz člana 7 ove uredbe.</p> <p>3. Naknadne uslove izlaganja odobrava služba medicine rada.</p> <p>Član 31 Žalbe</p> <p>Radnik može uložiti žalbu na zaključke</p>
--	---	---

<p>përfundimeve dhe vendimeve të marra në përputhje me nenet 27, 28 dhe 30 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>and decisions made pursuant to Articles 27, 28, 30 of this regulation.</p>	<p>protiv nalaza i odluka u skladu s članovima 27, 28. i 30 ove uredbe.</p>
<p>Neni 32</p> <p>Mbrojtja e punonjësve të jashtëm</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ndërmarrja siguron që sistemi për monitorimin radiologjik individual u jep punonjësve të jashtëm mbrojtje të njëjtë me atë të punonjësve të ekspozuar të punësuar nga ndërmarrja në mënyrë të përhershme. 2. Ndërmarrja është përgjegjëse, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose nëpërmjet marrëveshjeve kontraktuese me punëdhënësin e punonjësve të jashtëm, për aspektet operacionale të mbrojtjes nga rrezatimi të punonjësve të jashtëm, që janë të lidhura drejtpërdrejt me natyrën e aktiviteteve të tyre në ndërmarrje. 3. Ndërmarrja përbushë në veçanti, kërkesat minimale, si vijon: <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Për punonjësit e kategorisë A që hyjnë në zonat e kontrolluara, të verifikojë që punonjësi i jashtëm është vlerësuar si i aftë nga ana 	<p>Article 32</p> <p>Protection of outside workers</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The undertaking shall ensure that the system for individual radiological monitoring affords outside workers equivalent protection to that for exposed workers employed on a permanent basis by the undertaking; 2. The undertaking is responsible, either directly or through contractual agreement with the employer of outside workers, for the operational aspects of the radiation protection of outside workers that are directly related to the nature of their activities in the undertaking; 3. In particular, the undertaking, shall ensure minimum requirement as follow: <ul style="list-style-type: none"> 3.1. For category A workers entering controlled areas, check that outside worker concerned has been passed as medically fit for the activities to 	<p>Član 32</p> <p>Zaštita spoljnih radnika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preduzeće stara se da sistem pojedinačnog radiološkog praćenja pruža spoljnim radnicima jednaku zaštitu kao i stalno zaposlenim izloženim radnicima u preduzeću. 2. Preduzeće je zaduženo, direktno ili putem ugovornih sporazuma s poslodavcem spoljnih radnika, za operativne oblike zaštite od zračenja spoljnih radnika koji su direktno povezani s prirodom njihovih aktivnosti u preduzeću. 3. Naročito, preduzeće stara se da ispuni minimalne uslove, odnosno: <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Da za radnike A kategorije koji ulaze u kontrolisane zone proveri da li je spoljni radnik prošao kao zdravstveno sposoban za aktivnosti

<p>mjekësore për aktivitetet që do të kryejë;</p> <p>3.2. Të kontrollohet nëse kategorizimi i punonjësit të jashtëm është i përshtatshëm për dozat që mund të marrë brenda ndërmarrjes;</p> <p>3.3. Të sigurojë që, për të hyrë në zonat e kontrolluara, përveç trajnimit bazë për mbrojtjen nga rrezatimi, punonjësi i jashtëm ka marrë udhëzime dhe trajnime të veçanta në lidhje me karakteristikat e vendit të punës dhe aktivitetet që kryhen.</p> <p>3.4. Të sigurojë që për të hyrë në zonat e mbikëqyrura, punonjësi i jashtëm ka marrë udhëzime të përshtatshme të punës për rrezikun radiologjik lidhur me burimet dhe operacionet e përfshira.</p> <p>3.5. Të sigurojë që punonjësi i jashtëm ka marrë pajisjet e nevojshme mbrojtëse personale;</p> <p>3.6. Të sigurojë që punonjësi i</p>	<p>be assigned to the worker;</p> <p>3.2. Check if the categorization of the outside worker is appropriate in relation to the doses liable to be received within the undertaking;</p> <p>3.3. For entry into controlled areas, ensure that, in addition to the basic training in radiation protection the outside worker has received specific instruction and training in connection with the characteristics of the workplace and the conducted activities;</p> <p>3.4. For entry into supervised areas, ensure that the outside worker has received working instruction appropriate to the radiological risk associated with the sources and the operations involved;</p> <p>3.5. Ensure that the outside worker has been issued with the necessary personal protective equipment;</p> <p>3.6. Ensure that the outside worker</p>	<p>koje treba da mu se dodele;</p> <p>3.2. Da proveri je li kategorizacija spoljnijh radnika prikladna u odnosu na doze koje mogu dobiti u preduzeću;</p> <p>3.3. Da obezbedi u pogledu ulaska u kontrolisane zone da spoljni radnik osim osnovnog sposobljavanja za zaštitu od zračenja dobije posebna uputstva i sposobljavanje u vezi s obeležjima radnog mesta i aktivnostima koje se izvode.</p> <p>3.4. Da u pogledu ulaska u nadzirane zone obezbedi da spoljni radnik dobije odgovarajuće radna uputstva u vezi s radiološkim rizikom povezanim s izvorima i operacijama.</p> <p>3.5. Da se stara da spoljni radnik dobije nužnu ličnu zaštitnu opremu;</p> <p>3.6. Da se stara da spoljni radnik</p>
--	--	---

<p>jashtëm është nën monitorimin e duhur të ekspozimit individual në përputhje me natyrën e aktiviteteve, dhe çdo monitorim operacional dozimetrik që mund të jetë i nevojshëm;</p> <p>3.7. Të sigurojë përputhjen me parimet e mbrojtjes nga rrezatimi;</p> <p>3.8. Për hyrjen në zonat e kontrolluara të sigurojë ose të ndërmarrë masat e duhura për të siguruar që pas çdo aktiviteti të dhënat radiologjike nga monitorimi individual i ekspozimit të çdo punonjësi të jashtëm të kategorisë A janë regjistruar.</p> <p>4. Punëdhënësit e punonjësve të jashtëm sigurojnë në mënyrë të drejtpërdrejt ose nëpërmjet marrëveshjeve kontraktuale me ndërmarrjen, që mbrojtja nga rrezatimi i punonjësve të tyre është në përputhje me dispozitat përkatëse të kësaj Rregulloreje ose me legjislacionin përkatës, në veçanti nga:</p>	<p>receives individual exposure monitoring appropriate to the nature of the activities, and any operational dosimetric monitoring that may be necessary;</p> <p>3.7. Ensure compliance with the principle of radiation;</p> <p>3.8. For entry into controlled areas, ensure or take all appropriate steps to ensure that after every activity the radiological data from individual exposure monitoring of each category A outside worker are recorded.</p> <p>4. Employers of outside workers shall ensure, either directly or through contractual agreements with the undertaking that the radiation protection of their workers is in accordance with the relevant provision of this Regulation or other related legislation, in particular by:</p>	<p>dobije odgovarajuće praćenje pojedinačnog izlaganja koje odgovara prirodi aktivnosti i operativno dozimetrijsko praćenje koje može zatrebati;</p> <p>3.7. Da obezbedi usklađenost sa sistemom zaštite od ionizujuceg zracenja;</p> <p>3.8. Da u pogledu ulaska u kontrolisane zone obezbedi ili preduzme odgovarajuće mere kako bi obezbedilo da se nakon svake aktivnosti zabeleže radiološki podaci pojedinačnog praćenja izlaganja svakog spoljnog radnika A kategorije.</p> <p>4. Poslodavci spoljnih radnika staraju, direktno ili putem ugovornih sporazuma s preduzećem, da zaštita od zračenja njihovih radnika bude u skladu s odgovarajućim odredbama ove uredbe ili relevantnim zakonodavstvom, a naročito:</p>
--	--	---

<p>4.1. Sigurimi i përputhjes me parimet e mbrojtjes nga rrezatimi;</p> <p>4.2. Sigurimi i dhënies së informacionit dhe trajnimit në fushën e mbrojtjes nga rrezatimi.</p> <p>4.3. Garantimi që punonjësit e tyre i nënshtrohen monitorimit të duhur, vlerësimit të ekspozimit dhe mbikëqyrjes mjekësore për punonjësit e kategorisë A.</p> <p>4.4. Sigurimi që të dhënat radiologjike nga monitorimi individual i ekspozimit të secilit punonjës të kategorisë A mbahen të përditësuarë në përputhje me dispozitat e kësaj Rregulloreje;</p> <p>5. Të gjithë punonjësit e jashtëm janë kontributet e tyre, me sa është e mundur, për mbrojtjen, e cila u jepet atyre nga sistemi radiologjik i monitorimit, që i referohet paragrafit 1 të këtij nenit, pa cënuar përgjegjësitë e ndërmarrjes ose të punëdhënësit.</p>	<p>4.1. Ensure compliance with the principle of radiation protection;</p> <p>4.2. Ensure that the information and training in the field of radiation protection is provided;</p> <p>4.3. Guarantee that their workers are subject to appropriate monitoring, assessment of exposure and medical surveillance for category A workers;</p> <p>4.4. Ensure that the radiological data from the individual exposure monitoring of each of the category A workers are kept up to date in accordance with provisions of this regulation.</p> <p>5. All outside workers shall make their own contributions, as far as practicable, towards the protection to be afforded to them by the radiological monitoring system referred to in paragraph 1 of this article, without prejudice to the responsibilities of the undertaking or employer.</p>	<p>4.1. Obezbeđujući usklađenost sa sistemom zaštite od zracenja;</p> <p>4.2. Starajući se da informacije i osposobljavanje o zaštiti od zračenja budu pruženi.</p> <p>4.3. Garantujući svojim radnicima odgovarajuću procenu izlaganja, a radnicima A kategorije medicinski nadzor;</p> <p>4.4. Obezbeđujući da radiološki podaci pojedinačnih praćenja izlaganja svakog radnika A kategorije u skladu sa odredbama ovog pravilnika;</p> <p>5. Svi spoljni radnici u najvećoj mogućoj meri daju svoj doprinos zaštiti koju sistem radiološkog praćenja iz stava 1 ovog člana, treba da im obezbedi, ne dovodeći u pitanje dužnosti preduzeća ili poslodavca.</p>
---	---	---

Neni 33 Ekspozime veçanërisht të autorizuara	Article 33 Specially authorized exposures	Član 33 Posebno odobrena izlaganja
<p>1. Në rrethana të veçanta që vlerësohen rast pas rasti, duke përjashtuar rastet emergjente, Agjencia mund të autorizojë, ekspozime individuale profesionale të punonjësve të identikuara, që kalojnë kufijtë e dozës, kur kërkohet nga një operacion i veçantë, me kusht që ekspozime të tilla janë të kufizuara në kohë, të lokalizuara në zona të caktuara të punës dhe brenda niveleve maksimale të ekspozimit të përcaktuara për një rast të veçantë nga Agjencia. Kushtet në vijim duhet të merren parasysh:</p> <p>1.1. Vetëm punonjësit e kategorisë A, siç përcaktohet në nenin 21 të kësaj rregulloreje ose ekuipazhet e anijes kozmike mund t'i nënshtrohen ekspozimeve të tilla;</p> <p>1.2. Nga ekspozime të tilla janë të përjashtuar praktikantët, studentët, punonjëset shtatzëna, dhe, në qoftë se ekziston rreziku i marrjes së radiobërthamave ose ndotjes trupore, punonjëset me fëmijë në gjit;</p>	<p>1. In exceptional circumstances evaluated case by case, excluding emergencies, the Agency may, where a specific operation so requires, authorize individual occupational exposures of identified workers exceeding the dose limits, provided that such exposures are limited in time, confined to certain working areas and within the maximum exposure levels defined for the particular case by the Agency. The following conditions shall be taken into account:</p> <p>1.1. Only category A workers as defined in Article 21 of this regulation or spacecraft crew may be subject to such exposures;</p> <p>1.2. Apprentices, students, pregnant workers, and, if there is a risk of intake or bodily contamination, breastfeeding workers, are excluded from such exposures;</p>	<p>1. U izuzetnim okolnostima koje se procenjuju od slučaja do slučaja, osim u slučajevima vanrednih situacija, Agencija može ovlastiti pojedinačna profesionalna izlaganja utvrđenih radnika koja prelaze granice izlaganja, ako to posebna operacija zahteva, pod uslovom da su takva izlaganja vremenski ograničena, lokalizovana na određena radna područja i unutar maksimalnih nivoa izlaganja koje je Agencija utvrdila za taj poseban slučaj. U obzir se uzimaju sledeći uslovi:</p> <p>1.1. Samo radnici A kategorije iz člana 21 ove uredbe ili posada svemirske letelice mogu se podvrgnuti takvim izlaganjima;</p> <p>1.2. Iz takvih izlaganja isključuju se pripravnici, lica na školovanju, trudne radnice i, ako postoji rizik unosa ili kontaminacije tela, radnice dojilje;</p>

<p>1.3. Ndërmarrja justifikon paraprakisht ekspozime të tilla dhe i diskuton ato me punonjësit, përfaqësuesit e tyre, shërbimin shëndetësor profesional dhe ekspertin e mbrojtjes nga rrezatimi;</p> <p>1.4. Punonjësve përkatës, u është dhënë paraprakisht informacion në lidhje me rreziqet e përfshira dhe masat që duhen marrë gjatë operacionit;</p> <p>1.5. Punonjësit kanë dhënë pëlqimin e tyre;</p> <p>1.6. Të gjitha dozat nga ekspozime të tilla do të regjistrohen veçmas në të dhënat mjekësore të përmendura në nenin 29 dhe në të dhënat individuale të përmendura në nenin 24 të kësaj rregulloreje.</p> <p>2. Tejkalimi i kufijve të dozës si rezultat i ekspozimeve posaçërisht të autorizuara, nuk duhet domosdoshmërisht të përbëjë shkak për përashtimin e punonjësve nga profesioni i tyre i zakonshëm ose zhvendosjen e tyre, pa pëlqimin e tyre.</p>	<p>1.3. The undertaking justifies such exposures in advance and thoroughly discuss them with the workers, their representatives, the occupational health service and the radiation protection expert;</p> <p>1.4. Information about the risks involved and the precautions to be taken during the operation are provided to the relevant workers in advance;</p> <p>1.5. The workers have consented;</p> <p>1.6. All doses relating to such exposures are separately recorded in the medical record referred to in Article 29 and the individual record referred to in Article 24 of this regulation.</p> <p>2. The exceeding of dose limits as a result of specially authorized exposures shall not necessarily constitute a reason for excluding workers from their usual occupation or relocating them, without their agreement.</p>	<p>1.3. Preduzeće opravdava unapred takva izlaganja i podrobno o njima raspravlja s radnicima, njihovim predstavnicima i službom medicine rada i stručnjakom iz oblasti zaštite od zračenja;</p> <p>1.4. Odgovarajućim radnicima unapred se daju informacije o rizicima i merama predostrožnosti koje treba preuzeti tokom operacije;</p> <p>1.5. Radnici pristaju na to;</p> <p>1.6. Sve doze iz takvih izlaganja posebno se beleže u medicinskim evidencijama iz člana 29. i u pojedinačnoj evidenciji iz člana 24 ove uredbe.</p> <p>2. Prekoračenje granica izlaganja zbog posebno odobrenih izlaganja ne predstavlja uvek razlog za isključivanje radnika iz uobičajenih poslova ili premeštanje radnika bez njihovog pristanka..</p>
---	---	--

<p>3. Ekspozimi i ekuipazhit të anijes kozmike mbi kufijtë e dozave të menaxhohet si një ekspozim posaçërisht i autorizuar.</p>	<p>3. Exposure of spacecraft crew above the dose limits shall be managed as a specially authorized exposure.</p>	<p>3. Izlaganjem posade svemirske letelice iznad granica izlaganja upravlja kao posebno odobrenim izlaganjem.</p>
<p>Neni 34 Ekspozimi profesional në situata emergjente</p> <p>1. Ekspozimet profesionale emergjente duhet te jenë, kur është e mundur, nën vlerat e kufive të dozave të përcaktuara në nenin 7 të kësaj rregulloreje.</p> <p>2. Për situatat në të cilat kushti i mësipërm nuk është i realizueshëm, zbatohen kushtet e mëposhtme:</p> <p>2.1. Niveli i referencës për ekspozimin profesional emergjent është nën vlerën e dozës efektive prej 100 mSv;</p> <p>2.2. Në situatata të jashtëzakonshme, për të shpëtuar jetën, për të parandaluar efekte të rënda shëndetësore nga rrezatimi, ose për të parandaluar zhvillimin e kushteve katastrofike, niveli i referencës për dozën efektive nga rrezatimi i</p>	<p>Article 34 Emergency occupational exposure</p> <p>1. The emergency occupational exposures shall remain, whenever possible, below the values of the dose limits laid down in Article 7 of this regulation.</p> <p>2. For situations where the above condition is not feasible the following conditions shall apply:</p> <p>2.1. Reference level for emergency occupational exposure is below an effective dose of 100 mSv;</p> <p>2.2. In exceptional situations, in order to save life, prevent severe radiation-induced health effects, or prevent the development of catastrophic conditions, a reference level for an effective dose from external radiation of emergency</p>	<p>Član 34 Profesionalno izlaganje u vanrednim situacijama</p> <p>1. Profesionalna izlaganja u vanrednim situacijama, kad god je to moguće, nikada ne pređu vrednosti granica izlaganja iz člana 7 ove uredbe.</p> <p>2. U situacijama kada gornji uslov nije izvodljiv, primenjuju se sledeći uslovi:</p> <p>2.1. Referentni nivoi za profesionalno izlaganje u vanrednim situacijama je ispod efektivne doze od 100 mSv;</p> <p>2.2. U izuzetnim situacijama radi spašavanja života, sprečavanja ozbiljnih zdravstvenih efekata prouzrokovanih zračenjem ili sprečavanja razvoja katastrofalnih uslova, referentni nivoi za efektivnu dozu spoljašnjeg zračenja za radnike</p>

<p>jashtëm i punonjësve të emergjencës mund të vendoset mbi 100 mSv, por jo më tepër se 500 mSv.</p>	<p>workers may be set above 100 mSv, but not exceeding 500 mSv</p>	<p>u vanrednim situacijama mogu biti veçi od 100 mSv, ali ne veçi od 500 mSv.</p>
<p>3. Punonjësit e emergjencës të cilët janë përgjegjës për të ndërmarrë veprime ku doza efektive prej 100 mSv mund të tejkalohet, të informohen në mënyrë të qartë dhe të plotë për rreziqet shëndetësore dhe për masat e mbrojtjes në dispozicion dhe këto veprime t'i ndërmarrin vullnetarisht.</p>	<p>3. Emergency workers who are liable to undertake actions whereby an effective dose of 100 mSv may be exceeded shall be clearly and comprehensively informed in advance of the associated health risks and the available protection measures and undertake these actions voluntarily.</p>	<p>3. Radnici u vanrednim situacijama, koji mogu obavljati poslove u kojima se može prekoraçiti efektivna doza od 100 mSv, budu jasno i podrobno unapred obavešteni o rizicima za zdravje i dostupnim merama zaštite i da te poslove obavljaju dobrovoljno.</p>
<p>4. Në rast të ekspozimit profesional emergjent, kryhet monitorimi radiologjik i punonjësve të emergjencës. Monitorimi individual ose vlerësimi i dozave individuale do të kryhet sipas rrëthanave.</p>	<p>4. In the event of an emergency occupational exposure, radiological monitoring of emergency workers shall be carried out. Individual monitoring or assessment of the individual doses shall be carried out as appropriate to the circumstances.</p>	<p>4. U slučaju profesionalnog izlaganja u vanrednim situacijama države članice zahtevaju radiološki monitoring radnika u vanrednim situacijama. Individualni monitoring ili procena pojedinačnih doza izvodi se u skladu s okolnostima.</p>
<p>5. Në rast të ekspozimit profesional emergjent, kryhet sipas rrëthanave mbikëqyrja e veçantë mjekësore e punonjësve të emergjencës, siç përcaktohet në nenin 30 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>5. In the event of an emergency occupational exposure, special medical surveillance of emergency workers, as defined in Article 30 of this regulation, shall be carried out as appropriate to the circumstances.</p>	<p>5. U slučaju profesionalnog izlaganja u vanrednim situacijama, države članice zahtevaju sprovođenje posebnog medicinskog nadzora radnika u vanrednim situacijama iz člana 30. ove uredbe u skladu s okolnostima.</p>

Neni 35 Radoni në vendet e punës dhe në mjedise të mbyllura	Article 35 Radon in workplaces and indoor	Član 35 Radon na radnim mestima i zatvorenim prostorime
<p>1. Niveli i referencës për përqëndrimin mesatar vjetor të aktivitetit në ajër nuk do të jetë më i lartë se 300 Bq.m⁻³, nëse nuk e kerkojnë rrethanat kombëtare mbizotëruese.</p> <p>2. Matjet e radonit kryhen:</p> <p>2.1. Në vendet e punës brenda zonave të identikuara në përputhje me planin kombëtar të veprimit për radonin, të cilat janë të vendosura në katin e parë ose në bodrum, duke marrë parasysh parametrat që përbahen në planin kombëtar të veprimit. Qasja, të dhënat dhe kriteret e përdorura për përcaktimin e zonave ose për përcaktimin e parametrave të tjerë mund të përdoren si tregues të veçantë të situatave me eksposim potencialisht të lartë ndaj radonit</p> <p>2.2. Si lloje të veçanta të vendeve të punës të përcaktuara në planin e</p>	<p>1. The reference level for the annual average activity concentration in air shall not be higher than 300 Bq/m³, unless it is warranted by national prevailing circumstances.</p> <p>2. The radon measurements are carried out:</p> <p>2.1. In workplaces within the areas identified in accordance with radon action plan, that are located on the ground floor or basement level, taking into account parameters contained in the national action plan. Approach, data and criteria used for the delineation of areas or for the definition of other parameters that can be used as specific indicators of situations with potentially high exposure to radon.</p> <p>2.2. In specific types of workplaces identified in the national action plan</p>	<p>1. Referentni nivo za godišnju prosečnu koncentraciju aktivnosti u vazduhu nije veći od 300 Bq m⁻³, osim ako tako ne zahtevaju preovladujuće nacionalne okolnosti.</p> <p>2. Radonska merenja se vrše:</p> <p>2.1. Na radnim mestima unutar područja utvrđenih u skladu s akcionim planom za radon, koja se nalaze na prizemlju ili podzemnom nivou, uzimajući u obzir nacionalni akcioni plan. Pristup, podaci i kriterijumi koji se koriste za razgraničavanje područja ili definisanje drugih parametara koji se mogu koristiti kao posebni pokazatelji situacija s potencijalno visokim izlaganjem radonu.</p> <p>2.2. Na posebnim radnim mestima utvrđenim nacionalnim akcionim</p>

<p>veprimit kombëtar duke marrë në konsideratë planin e veprimit të radonit identifikohen llojet e vendeve të punës dhe ndërtesave me qasje për publikun, siç janë shkollat, vendet nëntokësore të punës dhe ato në zona të caktuara ku kërkohen matje në bazë të një vlerësimi të rrezikut, duke marrë parasysh për shembull orët e punës.</p>	<p>taking into account radon action plan identified types of workplaces and buildings with public access, such as schools, underground workplaces, and those in certain areas, where measurements are required, on the basis of a risk assessment, considering for instance occupancy hours.</p>	<p>planom, uzimajući u obzir akcioni plan za radon koji identifikuje vrsta radnih mesta i zgrada s javnim pristupom, kao što su škole, podzemna radna mesta i ona u određenim područjima, gde su merenja potrebna na osnovu procene rizika, uvezvi u obzir na primer provedene sate u njima.</p>
<p>3. Në zonat brenda vendeve të punës, ku përqendrimi i radonit (si mesatare vjetore), vazhdon të tejkalojë nivelin e referencës të përcaktuar ne paragrafin 1 të këtij nenit, pavarësisht nga veprimet e ndërmarra në pajtim me parimin e optimizimit, eshte e nevojshme mbrojtja operacionale e punonjësve dhe njoftimi i Agjencës.</p>	<p>3. In areas within workplaces, where the radon concentration (as an annual average), continues to exceed the reference level set out in paragraph 1 of this article, despite the action taken in accordance with the principle of optimization, operational protection of the workers and notification to Agency is necessary.</p>	<p>3. U područjima radnih mesta gde je koncentracija radona (kao u godišnjem proseku) i dalje veća od referentnog nivoa iz stava 1 ovog člana, uprkos preduzetim radnjama u skladu s načelom optimizacije, zahtevaju se operativna zastita radnika i obavesti Agenciju o toj situaciji.</p>
<p>4. Agjencia siguron që është në dispozicion informacioni lokal dhe kombëtar për ekspozimin e radonit ne mqedise te myllura dhe rreziqet shëndetësore shoqëruese, për rëndësinë e kryerjes së matjeve te radonit dhe për mjetet teknike në dispozicion për uljen e përqendrimeve ekzistuese të radonit.</p>	<p>4. Agency shall ensure that local and national information is made available on indoor radon exposure and the associated health risks, on the importance of performing radon measurements and on the technical means available for reducing existing radon concentrations.</p>	<p>4. Agencija stara se o tome da budu dostupne lokalne i nacionalne informacije o izlaganju radonu u zatvorenom prostoru i povezanim zdravstvenim rizicima, o važnosti merenja radona i o tehnicičkim sredstvima dostupnim za smanjivanje postojećih koncentracija radona.</p>

KAPITULLI IV	CHAPTER IV	POGLAVLJE IV
EKSPozimi publik	PUBLIC EXPOSURE	IZLAGANJA STANOVNIŠTVA
<p>Neni 36 Mbrojtja operacionale e pjesëtarëve të publikut</p> <p>1. Ndërmarrja siguron që në rrethana normale mbrojtja operacionale e anëtarëve të publikut nga praktikat që i nënshtronen licencimit do të përfshijë, për objektet përkatëse si më poshtë:</p> <p>1.1. Shqyrtimin dhe miratimin e vendosjes së propozuar të objektit nga pikëpamja e mbrojtjes nga rrezatimi, duke marrë parasysh kushtet përkatëse demografike, meteorologjike, gjeologjike, hidrologjike dhe ekologjike;</p> <p>1.2. Futjen në shërbim të objektit duke siguruar një mbrojtje të përshtatshme ndaj çdo eksposimi ose ndotjeje radioaktive që synon për t'u zgjeruar përtëj perimetrit të objektit ose ndotjeje radioaktive që synon për t'u shtrirë në nëntokën e objektit;</p>	<p>Article 36 Operational protection of the member of the public</p> <p>1. The undertaking shall ensure that the operational protection of members of the public in normal circumstances from practices subject to licensing shall include, for relevant facilities, the following:</p> <p>1.1. Examination and approval of the proposed siting of the facility from a radiation protection point of view, taking into account relevant demographic, meteorological, geological, hydrological and ecological conditions;</p> <p>1.2. Acceptance into service of the facility subject to adequate protection being provided against any exposure or radioactive contamination liable to extend beyond the perimeter of the facility or radioactive contamination liable to extend to the ground beneath the</p>	<p>Član 36 Operativna zaštita pojedinaca iz stanovništva</p> <p>1. Preduzeće stara se o tome da u normalnim okolnostima operativna zaštita pojedinaca iz stanovništva od delatnosti koje podležu licenciranju obuhvata, za relevantne objekte, sledeće:</p> <p>1.1. Ispitivanje i odobravanje predložene lokacije objekta sa stanovišta zaštite od zračenja, uzimajući u obzir bitne demografske, meteorološke, geološke, hidrološke uslove i uslove životne sredine;</p> <p>1.2. Stavljanje u pogon objekta koji podleže odgovarajućoj zaštiti od svakog izlaganja ili radioaktivne kontaminacije koja se može proširiti van granica objekta ili od radioaktivne kontaminacije koja se može proširiti na tlo ispod objekta;</p>

<p>1.3. Shqyrtimin dhe miratimin e planeve për shkarkimin e lëngjeve radioaktive;</p> <p>1.4. Masat për të kontrolluar qasjen e publikut në objekt.</p> <p>2. Ndërmarrja do të paraqes aplikimin përmarrjen e autorizimit në Agjencji vetëm kur të jenë arritur kufijtë dhe kushtet e përshtatshme për shkarkimin e lëngjeve radioaktivë, të cilët do të:</p> <p>2.1. Marrin parasysh rezultatet e optimizimit të mbrojtjes nga rrezatimi;</p> <p>2.2. Pasqyrojnë praktikën e mirë në operimin e objekteve të ngashme. Përveç kësaj, këto autorizime të shkarkimit do të marrin parasysh, kur është e nevojshme, rezultatet e vlerësimit shqyrtares të pëgjithshëm në bazë të udhëzimeve shkencore të njohura ndërkombëtarisht, për të treguar se janë përbushur kriteret</p>	<p>facility;</p> <p>1.3. Examination and approval of plans for the discharge of radioactive effluents;</p> <p>1.4. Measures to control the access of members of the public to the facility.</p> <p>2. The undertaking shall in application for authorization propose to the Agency, where appropriate limits and conditions for discharging radioactive effluents which shall:</p> <p>2.1. Take into account the results of the optimisation of radiation protection;</p> <p>2.2. Reflect good practice in the operation of similar facilities. In addition, these discharge authorisations shall take into account, where appropriate, the results of a generic screening assessment based on internationally recognised scientific guidance, to demonstrate that environmental</p>	<p>1.3. Ispitivanje i odobravane planova za ispuštanje radioaktivnih efluenata;</p> <p>1.4. Mere kontrole pristupa pojedinaca iz stanovništva objektu.</p> <p>2. Preduzeće prema potrebi će u zahtjevu za odobrenje predložiti Agenciji, ograničenja i uslove za ispuštanje radioaktivnih efluenata koji:</p> <p>2.1. Uzimaju u obzir rezultate optimizacije zaštite od zračenja;</p> <p>2.2. Odražavaju dobru praksu rukovanja sličnim objektima. Pored toga, ta odobrenja za ispuštanje, po potrebi uzimaju u obzir rezultate procene generičkog ispitivanja na osnovu međunarodno priznatih naučnih uputstava, gde takvu procenu traže države članice kako bi se pokazalo da su ispunjeni</p>
---	--	--

<p>mjedisore për mbrojtje shëndetësore afatgjatë të njeriut.</p> <p>3. Për praktika që i nënshtronen regjistrimit, Agjencia siguron mbrojtjen radiologjike të publikut në rrethana normale nëpërmjet rregulloreve dhe udhëzimeve të duhura kombëtare.</p>	<p>criteria for long-term human health protection are met.</p> <p>3. For practices subject to registration, the Agency shall ensure the radiation protection of members of the public in normal circumstances through appropriate national regulations and guidance.</p>	<p>kriterijumi zaštite životne sredine za dugoročnu zaštitu ljudskog zdravlja.</p> <p>3. Za delatnosti koje podležu registraciji, Agencija obezbeđuje zaštitu od zračenja pojedinaca iz stanovništva u normalnim okolnostima putem odgovarajućih nacionalnih propisa i uputstava.</p>
<p>Neni 37 Vlerësimi i dozave për anëtarët e publikut</p> <p>1. Ndërmarrja siguron marrjen e masave përvlerësimin e dozave për publikun të krijuara nga praktikat e autorizuara të rrezatimit. Shtrirja e këtyre masave do të jetë në proporcion me rrezikun e ekspozimit të përfshirë.</p> <p>2. Agjencia siguron identifikimin e praktikave për të cilat kryhet vlerësimi i dozave për anëtarët e publikun. Agjencia specifikon ato praktika për të cilat ky vlerësim ka nevojë për t'u kryer në një mënyrë realiste dhe ato për të cilat një vlerësim shqyrtues është i mjaftueshëm.</p>	<p>Article 37 Estimation of doses to the members of the public</p> <p>1. The undertaking shall ensure that arrangements are made for the estimation of doses to members of the public from authorised radiation practices. The extent of such arrangements shall be proportionate to the exposure risk involved.</p> <p>2. The Agency shall ensure the identification of practices for which an assessment of doses to members of the public shall be carried out. The Agency shall specify those practices for which this assessment needs to be carried out in a realistic way and those for which a screening assessment is sufficient.</p>	<p>Član 37 Procene doza za pojedince iz stanovništva</p> <p>1. Preduzeće stara se o tome da postoje mehanizmi procene doza za pojedince iz stanovništva od odobrenih radiuloskih delatnosti. Obimi takvih mehanizama srazmerni su datom riziku izlaganja.</p> <p>2. Agencija stara se o utvrđivanju delatnosti za koje se sprovodi procena doza za pojedince iz stanovništva. Agencija određuje delatnosti za koje procenu treba vršiti realno i one za koje je dovoljna procena pregledom.</p>

<p>3. Për vlerësimin realist të dozave të anëtarëve të publikut, Agjencia do të:</p> <p>3.1. Vendos për një shtrirje të arsyeshme të sondazheve që do të kryhen dhe informatat që do të merren parasysh në mënyrë që të identifikojë personin përfaqësues, duke marrë parasysh rrugët efektive për transmetimin e lëndëve radioaktive;</p> <p>3.2. Vendos për një shpeshtësi të arsyeshme të monitorimit të parametrave përkatës sëc përcaktohet në pikën 3.1 të këtij neni;</p> <p>3.3. Siguron që vlerësimet e dozave te personi përfaqësues të përfshijnë:</p> <p>3.3.1. Vlerësimin e dozave për shkak të rrezatimit të jashtëm, duke treguar, kur është e nevojshme, llojin e rrezatimit në fjalë;</p> <p>3.3.2. Vlerësimin e marrjes</p>	<p>3. For the realistic assessment of doses to the members of the public, the Agency shall:</p> <p>3.1. Decide on a reasonable extent of surveys to be conducted and information to be taken into account in order to identify the representative person, taking into account the effective pathways for transmission of the radioactive substances;</p> <p>3.2. Decide on a reasonable frequency of monitoring of the relevant parameters as determined in point 3.1 of this article;</p> <p>3.3. Ensure that the estimates of doses to the representative person include:</p> <p>3.3.1. Assessment of the doses due to external radiation, indicating, where appropriate, the type of the radiation in question;</p> <p>3.3.2. Assessment of the</p>	<p>3. Za realnu procenu doza za pojedince iz stanovništva Agencija:</p> <p>3.1. Odlučuje o razumnoj meri ispitivanja koja treba sprovesti i informacijama koje treba uzeti u obzir radi utvrđivanja reprezentativne osobe, uzimajući u obzir delotvorne puteve za prenos radioaktivnih supstanci;</p> <p>3.2. Odlučuje o razumnoj učestalosti praćenja relevantnih parametara utvrđenih tačkom 3.1. ovog člana;</p> <p>3.3. Stara se o tome da procene doza za reprezentativnu osobu obuhvataju:</p> <p>3.3.1. Procenu doza usled spoljašnjeg zračenja, navodeći po potrebi vrstu zračenja o kojem je reč;</p> <p>3.3.2. Procenu unosa</p>
---	--	--

<p>(nga organizmi) të radiobërthmave, duke treguar natyrën e radiobërthmave dhe, kur është e nevojshme, gjendjen e tyre fizike dhe kimike, si dhe përcaktimin e përqendrimeve të aktivitetit të këtyre radiobërthmave, në ushqime dhe ujin e pijshëm ose në mjjedise përkatëse të tjera</p> <p>3.3.3. Vlerësimin e dozave që personi përfaqësues, i identifikuar në pikën 3.1. të këtij neni, mund të marrë;</p> <p>3.4 Kërkon mbajtjen e shënimeve dhe që ato të jenë në dispozicion sipas kërkesës tëe të gjitha palëve që lidhen me matjen e ekspozimit të jashtëm dhe të ndotjes, vlerësimet e marrjes së radiobërthamave, dhe rezultatet e vlerësimit të dozave të marra nga personi përfaqësues.</p>	<p>intake of radionuclides, indicating the nature of the radionuclides and, where necessary, their physical and chemical states, and determination of the activity concentrations of these radionuclides in food and drinking water or other relevant environmental media;</p> <p>3.3.3. Assessment of the doses that the representative person, as identified in point 3.1 of this article, is liable to receive.</p> <p>3.4. Require records to be kept and be made available on request to all stakeholders relating to measurements of external exposure and contamination, estimates of intakes of radionuclides, and the results of the assessment of the doses received by the representative person.</p>	<p>radionuklida, navodeći prirodu radionuklida i po potrebi njihova fizička i hemijska stanja i određivanje specifične aktivnosti tih radionuklida u hrani i vodi za piće ili drugim bitnim medijima životne sredine;</p> <p>3.3.3. Procenu doza koje reprezentativna osoba iz tačke 3.1. ovog člana može primiti;</p> <p>3.4. Zahteva vođenje evidencija i njihovu dostupnost na zahtev svim zainteresovanim stranama u vezi s merenjem spoljašnjeg izlaganja i kontaminacije, procenu unosa radionuklida i rezultate procene doza koje je primila reprezentativna osoba.</p>
--	--	--

Neni 38 Detyrat për ndërmarrjet	Article 38 Tasks for the undertaking	Član 38 Zadaci za preduzeća
<p>1. Ndërmarrja zbaton detyrat në vazhdim:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Të arrijë dhe të mbajë një nivel optimal të mbrojtjes së anëtarëve të publikut; 1.2. Të pranojë në shërbim pajisje dhe procedura të përshtatshëme për matjen dhe vlerësimin e eksposimit të anëtarëve të publikut dhe për ndotjen radioaktive të mjedisit; 1.3. Të verifikojë efektshmërinë dhe mirëmbajtjen e pajisjeve siç referohet në pikën 1.2. të këtij neni dhe të sigurojë kalibrimin e rregullt të aparateve matëse; 1.4. Të kërkojë këshilla nga një ekspert i mbrojtjes nga rrezatimi në kryerjen e detyrave të përmendura në pikat 1.1, 1.2 dhe 1.3 të këtij neni. 	<p>1. Undertaking shall carry out the following tasks:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Achieve and maintain an optimal level of protection of members of the public; 1.2. Accept into service adequate equipment and procedures for measuring and assessing exposure of members of the public and radioactive contamination of the environment; 1.3. Check the effectiveness and maintenance of equipment as referred to in point 1.2. of this article and ensure the regular calibration of measuring instruments; 1.4. Seek advice from a radiation protection expert in the performance of the tasks referred to in points 1.1, 1.2, and 1.3 of this article. 	<p>1. Preduzeća ispunjava sledeće zadatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Da ostvari i održava optimalan nivo zaštite pojedinaca iz stanovništva; 1.2. Da pusti u pogon odgovarajuću opremu i procedure za merenje i procenu izlaganja pojedinaca iz stanovništva s i radioaktivne kontaminacije životne sredine; 1.3. Da proveri delotvornost i održavanje opreme iz tačke 1.2. ovog člana i obezbedi redovnu kalibraciju mernih instrumenata; 1.4. Da traži savete od stručnjaka iz oblasti zaštite od zračenja u sprovođenju zadataka iz tačaka 1.1, 1.2 i 1.3 ovog člana.

KAPITULLI V KËRKESAT PËR EDUKIMIN, TRAJNIMIN, DHE INFORMIMIN NË FUSHËN E MBROJTJES NGA RREZATIMI	CHAPTER V REQUIREMENTS FOR RADIATION PROTECTION EDUCATION, TRAINING AND INFORMATION	POGLAVLJE V USLOVI ZA OBRAZOVANJE, OSPOSOBLJAVANJE I INFORMISANJE IZ OBLASTI ZAŠTITE OD ZRAČENJA
<p>Neni 39</p> <p>Trajnimi i punonjësve të ekspozuar dhe të dhënrat që u ofrohen</p> <p>1.Ndërmarrja duhet të informojë punonjësit e ekspozuar për:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Rezjetet shëndetësore nga rrezatimi të përfshira në punën e tyre; 1.2. Procedurat e përgjithshme të mbrojtjes nga rrezatimi dhe masat paraprake që duhet të merren; 1.3. Procedurat e mbrojtjes nga rrezatimi dhe masat paraprake që lidhen me kushtet operacionale dhe të punës si dhe të praktikës në përgjithësi dhe të çdo lloji vendpune ose punë për të cilën ata mund të jenë caktuar. 	<p>Article 39</p> <p>Training of exposed workers and information provided to them</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The undertaking shall inform exposed workers on: <ul style="list-style-type: none"> 1.1. The radiation health risks involved in their work; 1.2. The general radiation protection procedures and precautions to be taken; 1.3. The radiation protection procedures and precautions connected with the operational and working conditions of both the practice in general and each type of workstation or work to which they may be assigned; 	<p>Član 39</p> <p>Osposobljavanje izloženih radnika i informacije koje im se pružaju</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preduzeća su dužni da informišu izložene radnike o: <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Opasnostima za zdravlje od zračenja u njihovom radu; 1.2. Opštim procedurama zaštite od zračenja i merama predostrožnosti koje treba preduzeti 1.3. Procedurama zaštite od zračenja i merama predostrožnosti povezanim s operativnim i radnim uslovima delatnosti generalno i svake vrste radnog mesta ili posla koji im mogu biti dodeljeni;

<p>1.4. Pjesët përkatëse të planeve dhe procedurave të reagimit emergjent;</p> <p>1.5. Rëndësinë e respektimit të kërkesave teknike, mjekësore dhe administrative. Në rastin e punonjësve të jashtëm, punëdhënësi i tyre do të sigurojë që u është dhënë informacioni i kërkuar në pikat 1.1, 1.2 dhe 1.3 të këtij neni.</p> <p>2. Ndërmarrja ose, në rastin e punonjësve të jashtëm, punëdhënësi, duhet të informojë punonjëset e eksposuar për rëndësinë e deklarimit të hershmër të shtatzënisë duke pasur parasysh rreziqet e eksposimit përfémijën ende të pa lindur.</p> <p>3. Ndërmarrja ose, në rastin e punonjësve të jashtëm, punëdhënësi, duhet të informojë punonjëset e eksposuar për rëndësinë e informimit të synimit përfushqimin e foshnjës me gjini, duke patur parasysh rreziqet e eksposimit të foshnjës në gjini pas marrjes së radiobërthamave ose ndotjes trupore.</p>	<p>1.4. The relevant parts of the emergency response plans and procedures;</p> <p>1.5. The importance of complying with the technical, medical and administrative requirements. In the case of outside workers, their employer shall ensure that the information required in points 1.1, 1.2 and 1.3 is provided of this article.</p> <p>2. The undertaking or, in case of outside workers, the employer, shall inform exposed workers on the importance of making an early declaration of pregnancy in view of the risks of exposure for the unborn child.</p> <p>3. The undertaking or, in case of outside workers, the employer, shall inform exposed workers on the importance of announcing the intention to breast-feed an infant in view of the risks of exposure for a breast-fed infant after intake of radionuclides or bodily contamination.</p>	<p>1.4. Relevantnim delovima planova za delovanje u vanrednoj situaciji i procedurama;</p> <p>1.5. Važnost usklađenosti s tehničkim, medicinskim i upravnim uslovima. U slučaju spoljnih radnika njihov poslodavac obezbeđuje da se pruže tražene informacije iz tačaka 1.1, 1.2 i 1.3 ovog člana.</p> <p>2. Preduzeće, ili poslodavac u slučaju spoljnih radnika, informiše izložene radnike o važnosti ranog informisanja o trudnoći zbog rizika izlaganja nerođenog deteta.</p> <p>3. Preduzeće, ili poslodavac u slučaju spoljnih radnika, informiše izložene radnike o važnosti najave namere da se doji novorođenče imajući u vidu rizike izlaganja odojčeta nakon unosa radionuklida ili telesne kontaminacije.</p>
---	---	--

<p>4. Ndërmarrja ose, në rastin e punonjësve të jashtëm, punëdhënësi, duhet të sigurojë trajnime dhe informacione të përshtatshme për mbrojtjen nga rrezatimi për punonjësit e ekspozuar.</p> <p>5. Përveç informacionit dhe trajnimit në fushën e mbrojtjes nga rrezatimi siç janë të specifikuar në paragrafët 1, 2, 3 dhe 4 të këtij neni, ndërmarrja përgjegjëse për burimet e mbyllura me aktivitet të lartë, siguron që një trajnim i tillë përfshin kërkosat specifike për menaxhim të sigurt dhe kontroll të burimeve të mbyllura me aktivitet të lartë me qëllim të përgatitjes së punonjësve përkatës në mënyrë të përshtatshme për çdo ngjarje që ndikon në mbrojtjen nga rrezatimi. Informacioni dhe trajnimi do të fokusohet veçantërisht në kërkosat e nevojshme të sigurisë dhe do të përbajë informacion specifik mbi pasojat e mundshme të humbjes së kontrollit të përshtatshme të burimeve të mbyllura me aktivitet të lartë.</p>	<p>4. The undertaking or, in case of outside workers, the employer, shall provide appropriate radiation protection training and information programmes for exposed workers.</p> <p>5. In addition to the information and training in the field of radiation protection as specified in paragraphs 1, 2, 3 and 4 of this article, The undertaking responsible for high-activity sealed sources shall ensure that such training includes specific requirements for the safe management and control of high-activity sealed sources with a view to preparing the relevant workers adequately for any events affecting the radiation protection. The information and training shall place particular emphasis on the necessary safety requirements and shall contain specific information on the possible consequences of the loss of adequate control of high-activity sealed sources.</p>	<p>4. Preduzeće, ili poslodavac u slučaju spoljnih radnika, pruži odgovarajuće osposobljavanje i programe informisanja u oblasti zaštite od zračenja za izložene radnike.</p> <p>5. Osim informisanja i osposobljavanja u oblasti zaštite od zračenja, preciziranog u stavovima 1, 2., 3. i 4 ovog člana, države članice zahtevaju da preduzeće nadležno za visokoaktivne zatvorene izvore obezbedi da takvo osposobljavanje obuhvati posebne uslove za sigurno upravljanje i kontrolu visokoaktivnih zatvorenih izvora kako bi ispravno pripremilo odgovarajuće radnike na bilo koji događaj koji utiče na zaštitu od zračenja. Informisanje i osposobljavanje posebnu pažnju posvećuje neophodnim sigurnosnim uslovima i sadrži posebne informacije o mogućim posledicama u slučaju gubitka odgovarajuće kontrole nad visokoaktivnim zatvorenim izvorima.</p>
--	---	---

Neni 40 Informimi dhe trajnimi i punonjësve potencialisht të eksposuar ndaj burimeve jetime	Article 40 Information and training of workers potentially exposed to orphan sources	Član 40 Informisanje i osposobljavanje radnika potencijalno izloženih napuštenim izvorima
<p>1. Drejtuesit e instalimeve ku burimet jetime kanë më shumë gjasa të gjenden ose të përpunohen, duke përfshirë sheshet e mëdha të skrapit metalik dhe instalimet e mëdha të riciklimit të skrapit metalik, dhe pikat nyje të rëndësishme të tranzitit, të informohen për mundësinë e ballafaqimit të tyre me një burim.</p> <p>2. Drejtuesit e instalimeve të referuara në paragrafin 1 të këtij nenit të sigurojnë që kur punojësit në instalimin e tyre ballafaqohen me një burim, të jenë:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Këshilluar dhe trajnuar në zbulimin vizual të burimeve dhe kontejnerëve të tyre; 2.2. Informuar për faktet bazë rreth rrezatimit jonizues dhe efekteve të tij; 2.3. Informuar dhe trajnuar për veprimet që do të merren në terren 	<p>1. The management of installations where orphan sources are most likely to be found or processed, including large metal scrap yards and major metal scrap recycling installations, and in significant nodal transit points, are informed of the possibility that they may be confronted with a source.</p> <p>2. The management of installations referred to in paragraph 1 of this article to ensure that where workers in their installation may be confronted with a source, they are:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Advised and trained in the visual detection of sources and their containers; 2.2. Informed of basic facts about ionising radiation and its effects; 2.3. Informed of and trained in the actions to be taken on site in the 	<p>1. Uprava postrojenja, u kojima bi se najverovatnije mogli nalaziti ili obrađivati napušteni izvori, uključujući i velika skladišta metalnog otpada i velika postrojenjaza reciklažu metalnog otpada i u važnim tranzitnim čvorištima, bude informisana o mogućnosti da se mogu suočiti s izvorom.</p> <p>2. Upravljanje postrojenjima iz stava 1 ovog člana, da obezbede da radnici u postrojenju gde mogu biti suočeni s izvorom budu:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Upoznati i obučeni za vizualno prepoznavanje izvora i njihovih pakovanje; 2.2. Informisani o osnovnim činjenicama o jonizujućem zračenju i njegovim posledicama; 2.3. Informisani i obučeni o radnjama koje treba preduzeti na

<p>në rast të zbulimit apo dyshimit për zbulim të një burimi.</p> <p>KAPITULLI VI DISPOZITA PËRFUNDIMTARE</p> <p>Neni 41 Hyrja në fuqi</p> <p>Kjo Rregullore hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.</p>	<p>event of the detection or suspected detection of a source.</p> <p>CHAPTER VI FINAL PROVISIONS</p> <p>Article 41 Entry into force</p> <p>This Regulation enters into force seven (7) days after the publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.</p>	<p>terenu u slučaju otkrivanja ili sumnje na otkrivanje izvora.</p> <p>POGLAVLJE VI KONAČNE ODREDBE</p> <p>Član 41 Stupanje na snagu</p> <p>Ova Uredba stupa na snagu sedam (7) dana od dana objavljivanja u Službenom Listu Republike Kosova.</p>
<p>Avdullah Hoti</p> <hr/> <p>Kryeministër i Republikës së Kosovës</p> <p>16 / qershor/ 2020</p>	<p>Avdullah Hoti</p> <hr/> <p>Prime Minister of the Republic of Kosovo</p> <p>16/ June/ 2020</p>	<p>Avdullah Hoti</p> <hr/> <p>Premijer Republike Kosova</p> <p>16/ juna/ 2020</p>